

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 11, 1989

Nr. 221

Bona reikalauja laisvų rinkimų Rytų Vokietijoje

Viešai diskutuojami Vokietijų susijungimo klausimai

Bona. — Prieš išvykdamas į Lenkiją, kancleris Helmut Kohl kalbėjo Vokietijos Parlamente, pasakydamas, kad jo kelionė yra „susitaikinimui“ tarp dviejų tautų, praneša „Christian Science Monitor“ korespondentas iš Bonos.

Tai svarbus vizitas: kancleris Kohl ir jo kabineto septyni ministrai ten bus šešias dienas. Bet pasirošimas šiam vizitui rodo, kad bus kur kas daugiau, negu tik „harmonijos vizitas“. Manoma, kad kancleris šį vizitą panaudos savo reikalams, nes 1990 m. Vokietijoje yra rinkimai. Kancleris nori susitikti su vokiečių mažuma Lenkijoje, tačiau lenkai tuo nepatenkinti. Tai ir parodo, kad „susitaikymas“ nebus lengvas dalykas.

Tautinė vokečių pareiga

Kancleris labai aiškiai pasakė, jog Rytų Vokietijos naujoji valdžia turi dar daug padaryti, kad būtų galima kalbėti apie ekonominės pagalbos suteikimą. Kancleris pasakė, kad Vakarų Vokietija tęs savo įsipareigojimus NATO sąjungai, nežiūrint, kad tikslas yra viena Vokietija. Jei ten bus atsisakyta ortodoksinio komunizmo, kaip Lenkijoje ir Vengrijoje, tai Vokietijos industrialistai pradės ruošti konkrečius planus Rytų Vokietijos sumoderninimui.

Bet kancleris Kohl priminė Rytų Vokietijos komunistinei vyriausybei, kad „kosmetiniai pagražinimai neženka. Mūsų tautinė pareiga yra raginti juos, kad visiškai įgyvendintų politines reformas“.

Nelengvas susitaikinimas

Kanclerio įstaigos reikalavimai tvarkytos Horst Teltschik aptarė bendrą pareiškimą, kuris turėtų būti pasirašytas Varšuvoje. Nors praėjo 50 metų, nuo nacių vokiečių invazijos į Lenkiją, tačiau lenkai nesą užmiršę brutalių įvykių ir vokiečiams yra labai šalti. Daugelis lenkų tebegalvoja, jog vieną dieną vokiečiai, kai susijungs, pareikalaus atstatyti priekairines sienas, kas sudarytų maždaug trečdajį dabartinės Lenkijos, kuri turėtų būti atiduota Vokietijai. Taip pat ir Vokietijoje dar yra manančių, kad 1937 metų sienos yra teisingos ir 1970 metais kanclerio Brandto pasirašyta sutartį su lenkais reiktų anuliuoti.

Bendroji deklaracija pasisakysianti abiejų kraštų klausimais. Lenkija pripažįstanti vokiečių mažumai tam tikras teises, o Vokietija remia Lenkijos reformas finansine parama. Būsią ir kitų susitarimų, nes 7 vokiečių ministrai tarsis atskirai.

Kanclerio reikalavimai

Išvykdamas į Varšuvą, kancleris taip pat pasakė, jog Vakarų Vokietija yra pasiruošusi suteikti Rytų Vokietijai paramą, jei ten bus leista laisvi rinkimai ir padaryti pagrindiniai pakeitimai valstybės tvarkoje ekonomijoje. Jei rytų Vokietijos Komunistų partija atsisakys partijos monopolio, leis nepriklausomai veikti politinėms partijoms ir užtikrins laisvus rinkimus, sakė kancleris Kohl, tai jo vyriausybė galės pradėti pasitarimus apie naujus ryšius ir ekonominę paramą.

Kalbėdamas Vokietijų susijungimo klausimu, kurio kalba buvo specialiai transliuojama visame krašte, kancleris Kohl pasakė, jog tas reikalas pagyvėjo, kaip masiškai vokiečiai „persikėlė pas mus“, bet „geriau išvengime pagundos nustatyti, kad Vokietijos klausimas būtų visokio paruoštas pagal skriptą ir kalendorių. Istorija neina pagal varkaraštį. Visų vokiečių susijungimas laisvėje turi būti nuspręstas pačių vokiečių“. Ir „aš esu tikras, jei jie turės orą, jie pasirinks laisvę ir susijungimą“, kalbėjo kancleris apie Rytų vokiečius.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl atvyko iš Lenkijos į Vakarų Berlyną ir pasakė kalbą.

Rytų berlyniečiai šoka ant Berlyno sienos prie Brandenburgo vartų, kai Rytų Vokietija paskelbė atidaranti savo sienas laisvam vokiečių keliavimui.

Kancleris siūlo pasitarimus Rytų Vokietijai

Varšuva. Kancleris Kohl, kuris šiuo metu vizituoja Lenkiją, buvo telefonu painformuotas apie nebeegzistuojančius Berlyno sienos suvaržymus.

Neformalioje spaudos konferencijoje kancleris pasakė, kad „situacija yra dramatiška“ ir sveikino Rytų Vokietijos sprendimą. Paklaustas, ar sklindanti žinia yra teisinga, kad jis gali nutraukti savo vizitą Lenkijoje ir grįžti į Vokietiją, atsakė, kad „tai atviras klausimas, gali būti, kad vizitas bus sutrumpintas“.

Kancleris Kohl vėliau pasiūlė tuojau pat susitikti su rytų Vokietijos prezidentu Egon Krenz ir kartu aptarti Vokietijos susijungimo klausimus. O jei vokiečiai norėtų susijungti į vieną valstybę, tai esąs grynai jų pačių reikalas.

Rytų Vokietijos komunistų vadovas Egon Krenz sako kalbą tuo pačiu metu Rytų Berlyne.

grindinai pakeista politinė sistema. Tačiau nežinoma, ar Krenz sutiks su tokiu pasiūlymu, kuris buvo perduoti ir per televiziją. Paklaustas, ar Bona bus pajėgi aprūpinti visus pabėgusius vokiečius, atsakė, „taip“.

Nerami tosto kalba

Pranešama, kad Kohl ir Lenkijos premjeras diskutavo įvykius Rytų Vokietijoje. Jis pasakė, jog „dramatiškieji įvykių eiga yra prasidėjusių reformų proceso Lenkijoje tęsinys“. Valstybinės vakarieniškos meto kancleris vėl paminėjo įvykius Rytų Vokietijoje ir viltį, jog reformos Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje ir Vengrijoje atneš esminius pasikeitimus ir Rytų Vokietijai. Bet tosto kalboje daugiausia buvo pasisakyta už temprius ryšius su Lenkija, nedarant praeities klaidų. Lenkų premjeras T. Mazowieckis atsakė, paminėdamas, kad įvykiai šių dienų Vokietijoje neturėtų keisti „dabartinės padėties dabar ir rytoj“. Žurnalistai tai aiškina, kad buvo norėta pasakyti, jog ir vokiečių susijungimo atveju dabartinės sienos neturėtų būti keičiamos. Vokietijų susijungimo klausimas plačiai diskutuojamas Varšuvoje.

Kada iš Vilniaus į Chicago

Vilnius. — Lietuvos žmonės iš savo televizijos pranešimo sužinojo, kad šį mėnesį pradedamas labai patogus lėktuvų susisiekimas Talinas-Stockholmas. Savaimė keliamas klausimas, o kaip su Lietuvos skridimais. Šiuo metu kiekvieną trečiadienį skrendama į Rytų Berlyną iš Vilniaus. Bet Lietuvai trūksta reikalingų patalpų tokiems skrydžiams praversti. Turi būti aerouosto tarnautojai, salė keleiviams, muitinė. Vilniaus aerouosto viršininkas Mindaugas Bajerčius, sako, jog visa tai sutvarkius ir pastatius, bus galima skristi tris kartus per savaitę į Rytų Berlyną, į Varšuvą du kartus ir po vieną kartą per savaitę į Leipzigą, Frankfurtą, Helsinkį ir Varną. Manoma, kad po Naujų metų bus baigti statyti reikalingi aerouosto pastatai.

— **Maskvoje „Tasso“** agentūra praneša, jog teismas priprižo kaltais 12 asmenų, kurie šią vasarą dalyvavo Uzbekistano pasirašysė. Du iš jų sušaudyti.

— **Valstybės departamentas** nori suvaržyti žydų emigraciją į Ameriką. 35.000 laukia Vienoje įvažiavimo vizų. Dabar delsiama šešis mėnesius su įsileidimo dokumentais, kad daugiau žydų vyktų į Izraelį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Prez. G. Bushas** atsargiai komentavo įvykius Rytų Vokietijoje, sveikindamas vokiečius už Berlyno sienos atidarymą. Jis pasiekė reporterius į savo kabinetą iš išreiškė savo visišką pritaimą Rytų Vokietijos vyriausybei, „nes tai žingsnis į visos Europos laisvę“.

— **Prezidentas išsireiškė** spaudai, jog įvykiai Berlyne dar nepanaikina tikrosios „Berlyno sienos“ — reikia politinių reformų ir „labai greitai, kad Rytų Vokietijoje būtų verta gyventi“.

— **Gynybos departamento sekretorius Dick Cheney** pasakė, jog per vieną naktį negali įvykti pasikeitimai, tačiau sveikino vokiečius, bet kartu pabrėžė, kad Amerika turi išlaikyti savo karinį pajėgumą.

— **Valstybės departamento sekretorius James Bakeris III** penktadienio ryto „Good Morning America“ programoje aiškiai pasakė, kad prezidentas ir prezidentas Busho ir prezidentas Gorbaciovos susitikime prie Maltos salos bus plačiai aptarti Rytų Europos klausimai.

— **Vak. Vokietijos kancleris** nutraukė vizitą Lenkijoje ir atvyko į Vakarų Berlyną ir čia turėjo pasakyti kalbą. Tuo pačiu metu vieša kalbą turėjo pasakyti Rytų Vokietijos prezidentas Egon Krenz.

— **Rytų Vokietijos vyriausybė** paskelbė, kad Berlyno siena bus atidaryta „amžinai“.

— **Bulgarijos komunistų vyriausybė** pranešė, kad vyriausybės prezidentas ir partijos vadovas pasitraukė iš pareigų.

— **Londono „Times“** rašo, jog sujungtoje Vokietijoje būtų 78 mil. gyventojų ir tai būtų viena turtingiausių valstybių, kuri pakeistų jėgų balansą Europoje.

— **Prancūzų** kai kurioje spaudoje cituojami rašytojo François Mauriac žodžiai: „Aš mėgstu Vokietiją labai, jog aš džiaugiuosi, kad yra dvi Vokietijos“.

— **Baltieji rūmai** pranešė, jog du Sovietų laivai Pacifiko vandenynė paleido ir amerikiečių keturis karo laivus laserio spindulius, apakindami karius, o vienam net pakenkdami regėjimui.

— **Prez. Bushas** vis atidėliojo Izraelio premjero Shamiro priėmimą, bet pradėjus jį spausiti žydų organizacijos, sutiko kitą savaitę priimti.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„Sugriuvo“ Berlyno siena

Berlynas. — Kas buvo uždrausta 28 metus, tapo realybe. Europos padalinimas į Vakarų ir Rytų zonas prarado savo paskirtį, kai naujasis Rytų Vokietijos propagandos ministeris Gunter Schabowskis spaudos konferencijoje vėlavai ketvirtadienio naktį paskelbė dramatišką sprendimą: „Visi vokiečių piliečiai gali laisvai keliauti ar emigruoti per Rytų Vokietijos sieną bet kurioje vietoje“.

Vėliau jis pasakė, kad tai dar nereiškia, kad tuojau pat bus pradėta griauti Berlyno siena, bet „tai bus daroma tada, kai vyks taikingi pasitarimai su Vakarų Vokietija“.

Džiaugsmas begalinis

Vokiečiai laukė to momento 28 metus. Kai tik žinia pasklido, tai vidurnaktį tūkstančiai vokiečių pasipylė prie Berlyno sienos iš abiejų pusių ir reikė tokį džiaugsmą, kokį labai retai tegalima matyti pasaulyje. Buvo leista keliauti į abi puses be jokių sąlygų. Ilgos mašinų eilės pradėjo iš rytų važiuoti į vakarinį Berlyną ir apžiūrėti

kaip ten gyvena žmonės. Vokiečių susitikimai, pasisveikinimai, ašaros, gelės, valiavimai ir skandavimai: „Sienos nėra, sienos nėra!“ išreiškė tai, kas vokiečiuose buvo susikaupę per 40 metų. Jaunimas užlipęs ant sienos kėlė šampano butelius ir skaldė cementinę sieną kūjais, tuo pareikšdami simbolinius veiksmus pakeliui į laisvę, rašo Deutsche Presse agentūra.

Pergalės ženklai

Pradžioje sargybiniai bandė vandens švirkštais sulaukyti vokiečius, kad neliptų ant sienos ir eitų per perėjimo punktus, tačiau niekas į tai nekreipė dėmesio ir jie visai pasitraukė. Trylikos pėdų siena buvo pastatyta 1961 m. ir simbolizavo geležinę uždangą, atskiriant rytus nuo vakarų. Pro Brandenburgo vartus tūkstančiai vokiečių pirmą kartą galėjo laisvai apžiūrėti Vakarų Berlyną ir paryčiais sugrįžti atgal. Vienu metu sargybiniai su savo prožektoriais suformavo „V“ ženklą, simbolizuojantį pergalę.

„Iš Jaltos į Maltą“

Maskva. — Reuterio žinių pranešimu, Kremlius esąs pasirošęs sutikti su ne komunistine vyriausybe Rytų Vokietijoje, jei tik vokiečiai pasiliks Varšuvos pakte.

Maskva pasisakė už pertvarkytą Berlyno ir Komunistų partijos vadovybę. Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbaciovos noris diskutuoti istorinius pasikeitimus Europoje su prezidentu Bushu, kai jie susitiks netoli Maltos salos. Sovietų Užsienio reikalų ministerijos spaudos direktorius Gennady Gerasimovas pasakė, jog Sovietų Sąjungos reakcija į įvykius Rytų Vokietijoje yra tokia pat, kaip

ir į buvusius įvykius Lenkijoje. „Lenkija yra geras Varšuvos pakto narys, nors ten ne komunistų vyriausybė. Jei vyriausybė keičiasi, tarptautiniai įsipareigojimai palieka“, kalbėjo Gerasimovas.

Iš Jaltos į Maltą

Tačiau Vokietijų susijungimas esąs negalimas tol, kol NATO ir Varšuvos paktai nėra likviduoti. Sovietai Rytų Vokietijoje telbelaiko dar 380.000 kariuomenę, nors Gorbaciovos yra atsisakęs Brežnevo doktrinos įvesti savo kariuomenę į svietimas valstybes. Sovietai nesipriešins, jei bus rinkimai, kur rungsis daugelis partijų kandidatų Rytų Vokietijoje. Sovietų televizijos žinių programoje visa tai buvo perduota visoje sąjungoje, net rodyti vaizdai iš demonstracijų Leipzige ir Rytų Berlyne. Gerasimovas, kuris laikomas geru diplomatu, dar pasakė, jog jis mano, kad kito mėnesio Busho - Gorbaciovos susitikimą galima pavadinti „Iš Jaltos į Maltą“.

Nepriklausomybė — nuspręstas dalykas

Paryžius. — Buvęs Prancūzijos prezidentas Valery d'Estenas, kalbėdamasis su žurnalistais, pasakė, jei taip ir toliau vystysis Pabaltijo sąjūdžiai, tai Gorbaciovos sutikimas platesnės ekonomijos teisių nepatenkins pabaltiečių. Bet ir Sovietų Sąjunga neišliksianti tokia forma, kokia ji egzistavo dešimtmečius.

Į žurnalo klausimą, kaip toliau vyks Pabaltijo judėjimas, jis atsakė: „Aš klausiau Lenkijos vadovų, kuri su Lietuva turi bendrą sieną. Režimo vadovai ir galvoja lenkai sakė man, jog Lietuvos nepriklausomybė — nuspręstas reikalas. Ji bus pasiekta po dvejų metų“. Ką tai turėtų reikšti? Bus nauji nepriklausomybės tipai. Aš galvoju, kad Sovietų Sąjunga susitaisė su plačia Pabaltijo respublikų autonomija. Ji visai paprastai nori jas išlaikyti savo konfederacijoje“.

— **Jungtinėse Tautose** vyksiantuose pasitarimuose Nikaragvos laisvės kovotojų delegacijos vadovas pulk. Enrique Bermudez atmetė visus Sandinistų marksistinės valdžios atstovų siūlymus išformuoti Contras karių, nes tai priešinas ir pažeidžia jau esamą Centro Amerikos taikos planą.

KALENDORIUS

Lapkričio 11 d.: Veteranų diena. Martynas, Anastazija, Milvydė, Menas, Veranas, Vygintas.

Lapkričio 12 d.: Kristijonas, Renata, Grozilė, Ašmantas, Alvilė, Kristinas, Galvainis.

Lapkričio 13 d.: Arkadijus, Enata, Narvydas, Didakas, Eirimė.

Lapkričio 14 d.: Klementinas, Judita, Adeodatas, Emilis, Ramantas, Saulėnė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:33, leidžiasi 4:35. Temperatūra šeštadienį 50 l., sekmadienį 58 l., pirmadienį 61 l., antradienį 50 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

ATEITININKAI IR PAVASARININKAI

JUOZAS B. LAUČKA

Redaktorius pakviestas bent kiek parašyti apie Ateitininkų ir Pavasarininkų federacijų Lietuvoje bendradarbiavimą, bandysiu nors trumpai apie tai pasisakyti. Norintiems išsamiu susipažinti su Pavasarininkų organizacijos kilmę ir veikla, patarčiau pasiimti į rankas Lietuvių Enciklopedijos XXII tomą.

Ateitininkai organizuoti mokslus einančiam jaunimui, o Pavasarininkai — kaimo ir miesto jaunimui. Lietuvoje, siaučiant carinės Rusijos valdžiai, neleistai steigti jokių ideologinių organizacijų, kurios veiklą centrines vadovybes žinoje. Atskirose parapijose telkėsi ir veikė atskiri jaunimo būreliai, prisilieję prie kai kurių draugijų, kurios buvo toleruojamos. Katalikų jaunimo grupės reikėsi įvairiose vietovėse kiek ilgesnį laiką.

1912 metais pasirodė „Jaunasis“ šis keltas laikraštis „Pavasaris“. Tai ir buvo pradžia organizuotam kaimo jaunimo sąjūdžiui, išsivysčiusiam į Pavasarininkus, kurių oficialia veikla prasidėjo laikomai 1912 metais, nors pirmasis, slaptas, organizacijos atstovų susirinkimas įvyko tik 1914 metų vasario 24 dieną Kaune, Maironio namuose. Jo 17-kos dalyvių gretose buvo ir Pranas Dovydasaitis, Ateitininkų svarbiausias pradininkas. Kitas suvažiavimas įvyko 1918 metais, o 1919 metų rugsėjo 12-13 dienomis Kaune įvyko katalikų jaunimo kuopų atstovų suvažiavimas, oficialiai parinkęs organizacijai Lietuvių katalikų jaunimo Pavasario sąjungos vardą. Atstovauta jau 85-kioms kuopoms. Valdymas narių eilėse matome ateitininkus Domą Kurtinaitį, Juozą Leimoną. 1922-28 metais Pavasarininkams vadovauja prof. Juozas Eretas. Studentų ateitininkų samdomas, prof. Eretas „pamoderina“ kaimo jaunimo organizacinę veiklą, skatina ne tik religinį ir tautinį auklėjimąsi, bet ir kūno kultūrą, dainos meną. Ruošiamos dainų šventės, sporto žaidynės ne tik kuopose, bet ir apskrityse, ir visos šalies mastu. Stiprinama pavasarininkams ir bendrai katalikų jaunimui skirta spauda.

Pavasarininkų kuopos veikė kiekvienoje parapijoje, kaimuose ir miesteliuose bei miestuose. Ilgainiui išsivystė atskiros mergaičių ir vyrų kuopos, pavasarininkų sąjunga persiorganizavo, Ateitininkų pavzdžiui, į federaciją. Jai iki 1940 metų birželio mėnesio vadovavo dr. Juozas Leimonas. Valdymoje išimtinai veikė ateitininkai. Vykdydami savo ideologijos ateitininkų principus, ateitininkai, mokymadamsi gimnazijose, aktyviai įsitraukdavo į talką pavasarininkams — atostogų metu organizuodami atostogų, kuopes, vadovaudami dramoms ir sporto būreliams, pagelbėdami buvusių vokiečių ir apskričių bei apylinkių jaunimo šventes. Pavyzdžiui, šio straipsnelio autorius ir jo bendraklasis

Adolfas Damušis, būdami 6 ir 7 klasėse, veikė Panevėžio vyskupijos pavasarininkų valdyboje (vienas-sekretorium, kitas-sporto reikalų vedėju). Taip buvo kiekviename mieste, kurių gimnazijų vyresniųjų klasių ateitininkai laikė savo pareigą aktyviai pagelbėti pavasarininkams. Studentai ateitininkai savo ruožtu daugiausia padėdavo atostogų metu, ir nemažai jų darbuosė Pavasarininkų centre Kaune.

Mūsų sendraugių gretose dar yra likusių, aktyviai dirbusių tarp pavasarininkų, pasirinkusių savo sūkiu „Dievui ir Tėvynei“ ir siekusių savo kraštiečių ir tautai šviesesnės ateities.

Pavasarininkų leidinių redaktoriai buvo savo organizacijoje išbandyti ateitininkai, kaip Jonas Grinius, Juozas Keliuotis, Ona Labanuskaitė, Albinas Graževičius (Gražiūnas) ir kiti. Jų buvimo keliolika. Centro vadovybėse, šalia Juozo Leimono, triūsė Ona Labanuskaitė, Apolonia Sereikytė (sez. Augusta), Elena Balčiūnaitė-Masaitienė, Agota Šidlauskaitė, Kazys Balkūnas, Silvestras Balčiūnas, kunigai Lapinskas ir Lapė, Cezaris Surdokas (dabar gyvenantis Baltimorėje), Petras Jokubka (gyv. Chicagoje). Bijau, kad būsiu praleidęs daugelį daugelį vardų: irusių ir dar tebe gyvenančių ateitininkų, artimai susijusių su pavasarininkų veikla.

Rūpindamiesi miesto jaunimo švietimu, pavasarininkai buvo isteigę Viskupio Motiejaus Valančiaus liudies universitetą, kuriam ilgą laiką vadovavo Stasys A. Bačkis, buvęs studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas. Kaune veikė pavasarininkų isteigta ir išlaikyta suaugusių gimnazija, kurios mokytojų dauguma sudarė ateitininkai.

Ateitininkai ir Pavasarininkai maždaug vienodo amžiaus organizacijos, išėjusios iš patų pasiekimų ir vargų kelią. Abi sąjūdžius sužlugdė svetimieji, okupavę Lietuvą 1940 m. birželio 15 dieną. Organizacijos buvo uždarytos, jų sutelktos veiklos priemonės (namai, kitos nuosavybės) nusavintos, jų vadovybės likviduotos, tačiau idėjos išliko. Ateitininkų federacija Lietuvoje jau atsisteigė. Apie Pavasarininkus ne daug ką žinome. Tačiau gauname žinių, kad ir jie kai kur mėgina atsisteigti. Pavyzdžiui, Molėtuose jau padaryta pradžia. Jų organizatoriai apie savo veiklą pranešė laišku Lietuvos vyčiams, su kuriais daugelį metų palaikyti artimi ryšiai. Gaila, kad Molėtų pavasarininkų laiškas gautas Chicagoje jau baigiantis Lietuvos vyčių seimui, tad nesuilaikė užtarnauto dėmesio.

1940 metų pradžioje Pavasarininkų federacijos narių skaičius siekė 100,000.

Idealai, kaip ir medžiai, idealai savo šaknis turėti žemėje.

A. Graf

Kryžiaus šventinimo iškilmės „Pavasarininkų“ kalno viršūnėje, Molėtuose. Prie mikrofono dail. Valdas Jurevičius ir Molėtų parapijos klebonas kun. Ignas Milašius.

LIETUVOJE ATSIESTEIGIA PAVASARININKAI

Molėtų rajono laikraščio „Pirmyn“ liepos 8 d. laidoje buvo atspausdintas Valdo Jurevičiaus straipsnis „Už tikybės ir dorovės atgimimą“. Straipsnyje trumpai nušviečiama „Pavasarininkų“ kalno Molėtuose istorija, taip pat Pavasarininkų organizacijos išsteigimo priežastys ir tikslai, teisingumas šiandien ir kreipimasis į jaunuosius bei jaunules jungtis į pavasarininkų gretas.

Žemiau minėto straipsnio atspausdintas toks kvietimas: „Gerbiami molėtiškiai, šių metų liepos 9 d. (sekmadienį), 15 val. ant „Pavasarininkų“ kalno vyks „Pavasarininkų draugijos Molėtų kuopos steigiamoji sueiga“.

Nuosirdžiai visus kviečiame dalyvauti!

Kad molėtiškiai atsiliepią į šį kvietimą susidarome gyvą vaizdą perskaitę iš to pat laikraščio liepos 22 d. laidos atspausdintą D. Tarasevičiaus straipsnį „Atbundančios Lietuvos simbolis“.

ATBUNDANČIOS LIETUVOS SIMBOLIS

„Sveikai, kariai, vienintelė viltie!“ — tokiais žodžiais tą karštą sekmadienio popietę Molėtų parapijos klebonas kunigas Jonas Palašius pradejo kryžiaus šventinimo apeigas. Sunku pasakyti, kiek per tuos vienerius metus atgimė Lietuvoje pamirštu, nutragiatu paminklų, kryžių, kiek žmonių, žymių menininkų, valstybės vyrų grįžo į mūsų istoriją. Ir šis ant Pavasarininkų kalno atstatytas paminklas ir visų atgimusių ateitininkų simbolis. Ir ne tik simbolis. „Šiandien vyresniosios kartos žmonės čia susirinko iš savo jaunystės svajonių ir vilčių kalna. Tegu ir jaunimas taip pat ateina ieškoti prasmingumo savo gyvenimo“. Šie literatūros kritiko, mūsų kraštiečio Petro Braženo šventėje pasakyti žodžiai gal taps pranašiški, nes kiekvienas atėjęs ant šio kalno gali pamatyti apie savo likimą, savo skaudulius. Todėl nenuostabu, kad apie sau rūpimus dalykus tą dieną kiekvienas ir kalbėjo. Apie savo rūpesčius atgimstančios Lietuvos labui.

Vyskup Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdžio atstovas Vytautas Turčinavičius paragino visus molėtiškiaus prisidėti prie organizuojamos blaivios tautiškos javų apjūties akcijos. Lietuvos moterų judėjimo „Caritas“ Vilniaus grupės narė Vilija Urbonavičienė priminė, kad Lietuvoje yra daug apleistų žmonių. Apgailestau, kad daugelį jaunu

žmonių, kurie pasuka blogais keliais — girtuokliauja, nusikalsta.

Sąjūdžio Molėtų tarybos narys Algimantas Kuliešius papasakojo apie Molėtų tremtinių bendrijos organizuojamą ekspediciją į Krasnojarsko kraštą.

Tačiau svarbiausia tą sekmadienį buvo Pavasarininkų organizacijos Molėtų kuopos atkūrimas. 50 metų kalnas vadinosi organizacija, kuri iš tiesų nebeegzistavo vardu. Pagaliau šventės organizatoriaus dailininko Valdo Jurevičiaus ir buvusio pavasarininkės Aleksandros Ivonytės pastangomis organizacija buvo atkurta. Jie ir iš Vilniaus atvykęs Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos sekretorius Virgilijus Čepaitis kalbėjo apie Pavasarininkų tikslus ir reikšmę. O dešimt mergaičių, organizacijos naujų, šoko, skaitė eiles, dainavo.

Aleksandra Ivonytė trumpai priminė istoriją: „Pavasarininkai susikūrė 1912 metų birželio 21-ą dieną Marijampolėje. Jos vadas buvo arkivyskupas Mečislovas Rainys, kuris vėliau buvo suimtas ir mirė Vladimiro kalėjime. Nei mirties diena, nei palaidojimo vieta nėra žinoma. Tik šių metų birželio 14-ąją Gedulo ir Vilties dieną, Vilniaus arkikatedroje buvo atliktos simbolinės laidotuvių pamaldos.

1940-aisiais metais draugija buvo panaikinta. O šiomet, beveik po 50 metų, mes, molėtiškiai pirmieji Lietuvoje atgaivina šią organizaciją“.

Lengva dabin rašyti „draugija buvo panaikinta“, o draugija buvimo panaikinti, „draugija ir vadovų, ir eilinių narių laukė persekiojimai, bėdrosios arba emigracijos išbandymai. Toks likimas ištiko ir kitas Lietuvos Respublikoje veikusias organizacijas: jaunatituvius, šaulius, ateitininkus. Todėl labai svarbu, kad juodieji istorijos metai ir dienos daugią nebesikartotų. Tam reikia padėti pagrindą jau šiandien. Optimistiškai nuteikia ir Pavasarininkų tikslai, kuriuos perskaitė Valdas Jurevičius: „Sąjungos tikslas, kad jaunuoliai, visuomenei naudingais žmonėmis, ištikimais katalikų Bažnyčios nariais, susipratusiai lietuviams, sąžiningais mūsų būsimos nepriklausomos valstybės piliečiais, nuosaikiais demokratais“.

Be dorų jaunų žmonių nebus tokios Lietuvos ateities, apie kurią visi svajojame. Ir tu turi rūpintis ne tik religinės, bet ir pasaulietinės jaunimo organizacijos.

„Jeigu mes nepabandysime kurti naujo žmogaus, pasiruošimo gyventi kitoje, nepriklausomoje Lietuvos valstybėje, visos mūsų kalbos bus veltui, nes tikrai tokiais nedideliais žingsniais galime laimėti nepriklausomybę“, — kalbėjo Virgilijus Čepaitis. Kiekvienas revoliucijos uždavinys — išaukšti

naują žmogų, naują visuomenę. Lietuvoje vykstančiai pertvarkai iš tiesų yra iškilę revoliuciniai reikalavimai. Bene svarbiausia, kalbėjo Petras Bražėnas, „negali būti moralės, negali būti doros, negali būti sąžinės ten, kur žmogus gyvena dvigubą gyvenimą“. Todėl natūralu, kad atkuriamos senosios ir atsiranda vis naujos organizacijos, klojančios pamatus naujai valstybei — nepriklausomai Lietuvai.

Kiekviena šventė turi savo simboliką ir akcentus. Šioje, be jau visų Joninėse aplankyto ir pamatyto kryžiaus, pamatėme naują — dailininko Valdo Jurevičiaus mozaiką — lietuviškąjį Vytį.

D. Tarasevičius

VAKARONĖ APIE UNIVERSITETĄ

Šiomet Kaune atkurtas Vytauto Didžiojo Universitetas. Tai svarbus Lietuvos atgimimo ženklas. Universiteto atkūrimu išsivijusi visuomenė labai susidomėjusi. Chicagoje ateitininkų sendraugių skyrius ruošia vakaronę, skiriamą Vytauto Didžiojo Universitetui. Ji įvyks ateinančių penktadienį, lapkričio 17 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronės programoje dalyvauja Adolfas Damušis ir VDU tarybos nariai Valdas Adamkus, Dalia Katiliūtė-Boydston, Bronius Vaskelis.

Kviečiame ateinančio penktadienio vakaronėje dalyvauti ir susipažinti su naujausiomis žiniomis apie Vytauto Didžiojo Universiteto veiklą.

DR. ELIGIJUS LEIŠ
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 735-7579
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 257-2265
Pagal susitarimą

DR. DANUTĖ MACIEJUSKAS
RANUTĖ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas | vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadienis pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesday following Monday observance of and Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nesunaudoja straipsnių nesura. Juos gaudyti tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINE CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Tel. 744-0033, III.
Ofs. 744-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJ A. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
5522 S. Wolf Rd., Tel. 246-4000
Western Springs, IL
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 778-7679 Kab. 582-0221
Valandos susitarus

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VABIS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, III. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kiručių ligos
Nechirurginis išsiskyrimo ir
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalavimai esant atvažiavimui ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, III.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, III. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PYTEIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia | vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., III. Kety. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasano kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. IRENA KURAS
KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, III.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, III. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

Dr. Tumasano kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽNIAUS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

LIETUVOS KANKINYS

Prieš trisdešimt šešerius metus lapkričio 8 d., iškankintas tardymų, komunistų žiaurių mušimų ir kalėjimo, mirė buvęs Vilkaviškio vyskupas koadiutorius, vėliau Vilniaus administratorius, arkivyskupas Mečislovas Reinys. Tuo metu jis buvo šešiasdešimt devynerių metų amžiaus. Bet su dideliu patyrimu, dideliais darbais ir nuopelnais Lietuvos valstybei ir Bažnyčiai.

Kilęs iš didelės šeimos, jis mokėsi Vilniuje, Petrapilyje, kur gavo teologijos magistro laipsnį. Vėliau studijavo Belgijos Liuvene ir ten įsigijo filosofijos daktarą. Nepasitenkindamas tuo, jis dar studijavo Vokietijoje ir Šveicarijoje įvairius gamtos mokslus, kad būtų naudingesnis savo prisikėlusiai tėvynei ir pasiruošęs savo tarnybai Bažnyčioje.

Jaunoje Lietuvoje, tik atsistatčiusioje nepriklausomą gyvenimą ir valstybę, jis tarnavo pastoracijoje, moksle, dalyvavo politikoje. Statyti valstybinį gyvenimą tuo metu reikėjo visų lietuviškų pajėgų ir visos energijos. Tokių jėgų ir energijos turėjo M. Reinys. Jis buvo seimo narys, kurį laiką užsienio reikalų ministras, visą laiką profesorius ir katalikiško jaunimo organizatorius, kalbėtojas, skatiniojas ir nuolatinis globėjas. Tai jautė ateitininkai ir pavarininkai, jautė ir katalikai mokslininkai bei katalikų organizacijos.

Savo asketiško gyvenimo jis nepakeitė nei būdamas Vilkaviškio vyskupas koadiutorius, nei Vilniaus arkivyskupijos valdytojas ir arkivyskupas. Su visais jis buvo lygus ir nuosirdus, visiems rodė krikščioniško gyvenimo pavyzdį, visus glaudė prie širdies savo žmogiška šilima.

Bolševikų invazijoje Vilniuje metu nepriklausomybės ir kovų už laisvę pradžioje M. Reinys buvo suimtas ir kalinamas. Lenkams klastingai užviešpatavus Vilniuje, jis buvo ištremtas į Lietuvą. Čia vėliau jis galėjo išvystyti savo sugebėjimus moksle, dvasiniame gyvenime ir aukščiausioje valstybinėje ir bažnytinėje pakopoje.

Arkivyskupo Mečislovo Reinio gyvenimas nuo pat jaunystės buvo erškėčiuotas, klampus ir su dideliais kliūtimis. Jis norėjo tarnauti Dievui ir savo tautai, bet Dievas ir lietuvių tauta turėjo priešų. Tai buvo žmonės, kurie pavydėjo jam dvasinio gyvenimo, pavydėjo, kad jis yra tikras ir nuosirdus lietuvis, pavydėjo pagaliau, kad jis yra tikras Kristus sekėjas.

Kai skaitai jo nepilną gyvenimo aprašymą, nustembi, kad jis buvo persekiojamas tų pačių žmonių, kurie garbino tą patį Dievą. Bet Dievą jie pasidarė savo tarnu, o arkivyskupas norėjo būti tik Dievo tarnas. Lenkai jį persekiojo ir trukdė jo darbus, kai jis turėjo ne savo noru, tik specialiu paskyrimu būti Vilniaus arkivyskupijos administratorius.

Dar didesni persekiojimai atėjo su antrąja bolševikų okupacija. Jis buvo persekiojamas ir šmeižiamas, kankinamas, trukdoma jam eiti pastoracines pareigas, niekinamas, kaip žmogus ir dar daugiau kaip vyskupas. Jis kantriai kentėjo visus pažeminimus ir paniekimus dėl Dievo. Juk ir Kristus, kurio jis sekė taip pat buvo persekiojamas, kankinamas ir nukryžiuotas.

Jis žinojo, kad bus suimtas ir išvežtas, bet nesitraukė iš savo pareigų ir jas atliko taip, kaip galėjo, ir tol, kol galėjo. Kai buvo suimtas ir kalėjimo rūsiuose kankinamas, jis tylėjo ir kantriai tas kančias kentė dėl to paties Kristaus, kuris jam ir kitiems krikščionims parodė pavyzdį savo gyvenimu.

Paskutinius metus ir paskutines dienas šis Dievo tarnas praleido Maskvos kalėjime, kuriame senoji NKVD, vėliau KGB kankino ir saudė net savo narius. Ką jau kalbėti apie tuos, kuriuos jie ir visa komunistinė sistema laiko savo priešais. Toks priešas buvo arkivyskupas Mečislovas Reinys, su juo sėdėjęs kun. Vladas Mironas ir kiti. Net vokiečių evangelikas Starke vėliau aprašė arkivyskupą, pavadindamas jį Dievo žmogumi. Jis visiems buvo tikras krikščionis, tikras kunigas ir tikras žmogiškos ir krikščioniškos meilės pavyzdys. Šiandien net jo kapo negalima rasti, nes Maskvos kalėjimo žemėje palaidota nesuskaitomai daug žmonių.

Iš okupuotos Lietuvos spaudos žinome, kad arkivyskupo Mečislovo Reinio kaulų buvo ieškoma Maskvos kalėjimo kapuose. Jį žmonės atsiminė. Jo gerus darbus pastoracijoje ir lietuvių beje gerai žinojo vyresnieji, bet žinojo iš lūpų ir lūpas einančių žinių dalis jaunesniųjų. Jie nusiuont delegaciją ieškoti ir deju visas pastangas rasti jo kapą.

Jie norėjo bent jo kaulus pargabenti į Lietuvą ir palaidoti Vilniaus katedroje. Bet nei jo kūno, nei kaulų nerado. Kalėjimo kapinėse sušaudytieji ir nuo kančių mirę buvo verčiami vienon duobėn kaip paprasti gyviai. Reikėjo pasitenkinti tik žeme, kuri jo ir daugelio kalinių krauju palaištyta, kurioje kaulai išsisi neatskiriamai iki paskutinės teismo dienos...

Vilniun buvo parvežta tik žemė. Ji iškilmingai katedroje buvo palaidota, kad žmonės, lankytojai lietuviai ir ne lietuviai, prisimintų tą švento gyvenimo žmogų, tą valdytoją, arkivyskupą M. Reinį, jau gyvenantį tris dešimtis šešerius metus amžinybėje pas Kūrėją. Jis nėra užmirštas lietuvių tautos. Jo negali užmiršti nei laisvieji, nei kėnciantieji, nes visi jam yra broliai, sūnūs ir dukterys. Jie seks ir ateityje jo pavyzdžiu, nors prisimins tik tas dulkes, kurios primena jį patį.

Nauja žinia, kurią paskelbė prel. L. Tulaba („Draugas“, X.31), kad Lietuvos vyskupai J. Žemaitis ir J. Matulaitis, atvykę į Romą, atsivežė visos tautos prašymą pradėti arkivyskupo Mečislovo Reinio, vyskupo Teofilio Matulionio, vyskupo Vincento Borisevičiaus, Lietuvos kankinių, beatifikacijos bylas, paskelbti jų gyvenimus herojiškais.

Prie šių bylų, kurios reikalauja didelių pastangų surinkti dokumentaciją ir laiko paruošti reikalingus įrodymus, turi prisidėti Lietuvos ir išsvijios lietuviai. Prie šventumo paskelbimo reikia visiems prisidėti malda ir aukomis. Arkivyskupas Mečislovas Reinys prisimenamas kaip pavyzdys, nes sueina jo mirties metinės. Jo gyvenimas taip pat šiuo metu ir iškyla labiau atmintyje, bet visi šie vyskupai yra Lietuvos kankiniai ir verti visų sekimo.

Pr. Gr.

Svarbiausia, kas yra gyvenime, tai žinoti gyvenimo prasmę.

A. Manzoni

Konfucijus

LAISVAS ŽMOGUS IR BENDRA GEROVĖ

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Paskutiniu laiku pasaulyje vyksta įvairūs kraštutinumai, paliesdami po karo nusistovėjusias valstybių santvarkas ir ideologijas. Tą matėme įvykiuose Kinijoje, o dabar stebime marksistinės minties santvarkų giruvimą Europoje ir kitur. Su pasididžiavimu skelbia Amerikos spauda apie visų kraštų pasisukimą demokratinio kapitalizmo link. Senieji komunistinių kraštų ideologai visomis priemonėmis dar bando sulaukyti šio laisvėjimo bangą ir išsilaikyti savo privilegijuotose kėdėse, betgi iš kitos pusės irgi kyla kritiški balsai apie kapitalizmo trūkumus, stoką vertybių skalės, o ypač iš to kylantį didžiulį nuobodulį. Visas laisvės išbandžius, — sako jie, — jokie turtai neužpildo tuštumos sieloje.

Vieną tokią kapitalizmo

studiją, paskelbtą F. Fukuyamos, įdomiai nagrinėja žinomas žurnalistas Michael Novak, religijos ir bendros žmonių gerovės mokslininkas. Ką gi sako mums Fukuyama?

Istorija, sako jis, parėjo visas savo fazes ir atėjo į akligatvį. Komunizmas teoretiskai yra nebegyvas, — bet tik kaip idėja, — nes militariniai jis tebėra žmonijai didelė grėsmė. Tačiau ši sistema siūlo išlaisvinimą nuo tironijos ir kankinimų bei sąžinės laisvę, garantuotą laisvai renkamų valdžios institucijų. Kapitalizmas nepretenduoja užpildyti tuštumą žmogaus sieloje. Tą jis palieka paties žmogaus pasirinkimui. Tuo tarpu fašizmas ir komunizmas yra tarsi pseudoreligijos, nes jie pretenduoja ir į žmogaus sielą, žiūrėdami į atskirą žmogų, kaip į vandens lašą jūroje. Tokia bendruomenė gali būti asmeniui kurį laiką gana patraukli, ką praktiškai įrodė ir Hitleris, ir Stalinas, uždegdami masės bendram tikslui. Tuo tarpu kapitalizmas siūlo individualizmą, dinamiką ir kiekvieno savaip suprastą laimės siekimą, palikdamas jam gyvenimo būdo ir pasirinkimo laisvę įstatymų rėmuose.

Taip pat yra netiesa, kad kapitalizmas nesugebėjo išugdyti žmoguje ir kitokias dvasines vertybes, pavyzdžiui bendros atsakomybės jausmą. Tą žmonės jautė nuo pat Amerikos pirmųjų ateivių laikų, tą pastebime ir dabar didelių nelaimių atveju, kada padėti subėga visiškai svetimi kaimynai ir šiaip jautrūs

meno, nei filosofijos, tvirtina jis. Liks tik apleisti praeities muziejai ir didžiulis nuobodulys, kadangi dvasiniai kapitalizmas nieko neduoda, žmonės gyvena vidiniai tuščius gyvenimus.

I tokia teoriją išsamiai atsiliepia minėtas žurnalistas Novak, sakydamas, kad demokratinis kapitalizmas, kuris nėra Bažnyčia, nėra Dievo karalystė žemėje. Tai tik gyvenimo būdas. Ši sistema siūlo išlaisvinimą nuo tironijos ir kankinimų bei sąžinės laisvę, garantuotą laisvai renkamų valdžios institucijų. Kapitalizmas nepretenduoja užpildyti tuštumą žmogaus sieloje. Tą jis palieka paties žmogaus pasirinkimui.

Tuo tarpu fašizmas ir komunizmas yra tarsi pseudoreligijos, nes jie pretenduoja ir į žmogaus sielą, žiūrėdami į atskirą žmogų, kaip į vandens lašą jūroje. Tokia bendruomenė gali būti asmeniui kurį laiką gana patraukli, ką praktiškai įrodė ir Hitleris, ir Stalinas, uždegdami masės bendram tikslui. Tuo tarpu kapitalizmas siūlo individualizmą, dinamiką ir kiekvieno savaip suprastą laimės siekimą, palikdamas jam gyvenimo būdo ir pasirinkimo laisvę įstatymų rėmuose.

Taip pat yra netiesa, kad kapitalizmas nesugebėjo išugdyti žmoguje ir kitokias dvasines vertybes, pavyzdžiui bendros atsakomybės jausmą. Tą žmonės jautė nuo pat Amerikos pirmųjų ateivių laikų, tą pastebime ir dabar didelių nelaimių atveju, kada padėti subėga visiškai svetimi kaimynai ir šiaip jautrūs

Rimties valandėlei

PASAULIO ŠVIESA

Kristus kalbėjo apaštalam: „Jūs—pasaulio šviesa. Neįmanoma nuslėpti miesto, kuris pastatytas ant kalno. Ir niekas nevožia puodu degančio žiburio, bet ji stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose. Taip tešviečia ir jūs šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų jūsų gerus darbus ir šlovintų jūsų Tėvą danguje“ (Mt.5,14-16).

Kristus šiam paraginimui paima rytiečių pavyzdį, kur Kristaus laikais šviesai namuose buvo vartojama moliniai indeliai, pripilti alyvos, su iškištu knateliu tokiais lempelelėmis. Tokių lempelių galima rasti Romos katakombose, kur vartota panaši apšvietimui lempele. Savaime suprantama, kad, norint apšviesti tamsią aplinką, lempele turi būti pastatyta ant paaukštinto postovio, o ne pavožiama po kokiū indu, nes tada ji netiks savo uždaviniui.

Pavaizduoti tam pačiam dalykui Kristus dar paima miestą, kuris iš tolo matomas tik tada, kai jis yra ant kalno. Kalnuotose vietose kaip tik miestai ir miesteliai buvo statomi aukštesiose vietose. Tarpukalnėse ir žemose vietose jie liktų nepastebimi.

žmonės. Antroji vertybė būtų leidimas asmeniui rodyti savo iniciatyvą ir išradimą ekonomine srityje, nes tas sudarė sąlygas ir išaugino bendrą valstybių turtą, atrado naujus metodus ir prekes, kurių iki šiol nebuvo. Tai vertingas ekonominis kūrybingumas, o ne vergų darbas. Kai komunizmas vertė visus jaustis lygiais ir priklausti tik nuo vienos partijos, kapitalizmas žinomas kaip suteikiąs laisvę kurti visokias draugijas, ideologines, ekonomines, religines, kur žmonės susiburia laisva valia ir bendra drauja su panašiais ir save.

Daromi priekaištai demokratiniam kapitalizmui ir už stiprios konkurencijos palaiškumą, kas mieguistose bendruomenėse tai vis dar skaitoma blogu žodžiu ir yda. Betgi ar tai neapsaugo nuo monopolizmo politikoje, moralėje, net ir religijos atžvilgiu? Žmogaus gyvenime valdžia yra reikalinga, bet didesnė svarbą turi atskiro žmogaus apsaugojimas, o žmogus skaitomas ne tik vienos kurios tautos asmuo, bet (Nukelta į 4 psl.)

Taigi Kristaus mokiniai ir sekėjai, nuodėmės aptemdytame pasaulyje turi būti dieviškoji šviesa, spinduliuojanti savo darbais. Jau Senajame Testamente moralinė Mesijo įtaka pranašų buvo vaizduojama didele šviesa. Štai ką sako pranašs Izaijas: „Tauta, kuri vaikščios tavo tamsybėse, išvydo didelę šviesą; gyvenantiems tamsos šešėliuose, užtekejo šviesa“ (Iz.9,1).

Pranašas tą šviesą regi pasiekiančią ir Jeruzalę: „Kelkis, nušvišk, Jeruzale, nes tavo šviesa ateina, ir Viešpaties garbė tau užteka. Nes štai tamsybė dengia žemę ir rūkas tautas. Tau gi teka Viešpats ir jo garbė pasirodo tavėje; tautos vaikščios tavo šviesoje ir karaliai tavo užtekejusiame šviesume“ (Iz.60,1-3).

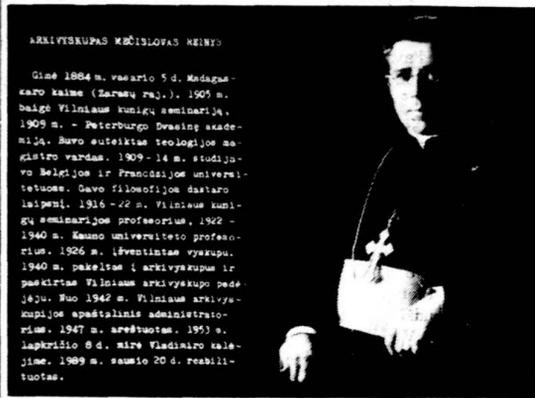
Ta nepaprastoji šviesa yra mesijaninė šviesa, kurią atneš Išganytojas. Jis bus tautų šviesa, kuri atvers aklių akis.

Jono Evangelijoje dažnai Kristus vadinamas pasaulio šviesa. Jau pirmajame savo Evangelijos skyriuje Jonas sako: „Buvo tikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ir ji atėjo į šį pasaulį“ (Jn.1,9). Ir pats Jėzus pareiškia: „Aš — pasaulio šviesa. Kas seka manimi, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą“ (Jn.8,12). Kaip pats Kristus yra pasaulio šviesa, taip ir jo apaštalai ir visi mokiniai bei sekėjai, vadinasi ir yra šviesa, pagal apaštalo Pauliaus žodžius efeežiečiams: „Juk kadaise jūs buvote tamsa, o dabar esate šviesa Viešpatyje“ (Ef.5,8).

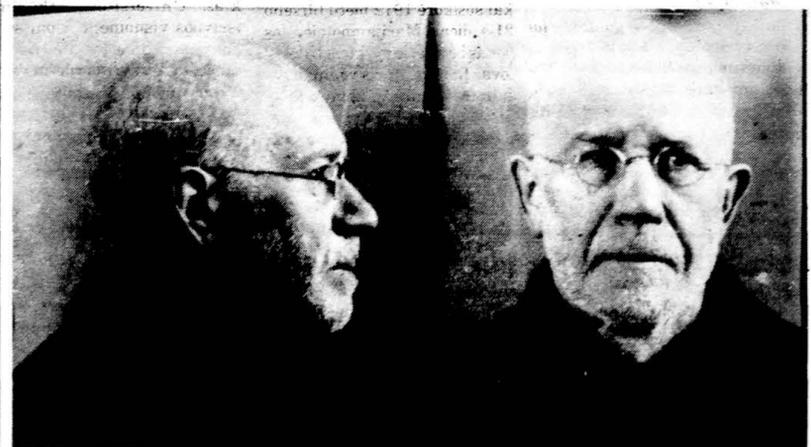
Panašiai ir laiške tesalonikiškiams apaštalas sako: „Juk jūs vis esate šviesos vaikai, dienos vaikai“ (Tes.5,5). O laiške pilypiečiams dar ryškiau pabrėžia: „Iškrypusios kartos susiburia laisva valia ir bendra drauja su panašiais ir save. Taigi Kristaus mokiniai Kristaus noru ir pamokymu turi būti žmonėms šviesa, visiems matoma lyg tas miestas ant kalno.“

Tačiau Kristaus mokiniai nėra tik individai, be jokio socialinio ryšio. Jie sudaro regimą ir dvasinę bendruomenę — Bažnyčią. Taigi galima drąsiai sakyti, kad Bažnyčia teikia pasauliui amžinąją šviesą — patį Kristų ir stengiasi jį apšviesti pasaulį.

J.V.

Arkivyskupas Mečislovas Reinys, buvęs Vilkaviškio koadiutorius ir Vilniaus arkivyskupijos apaštalinis administratorius, bolševikų areštuotas 1947 m.

Arkivyskupas Mečislovas Reinys Maskvos Vladimiro kalėjime prieš mirtį kaip kalinys.

BRAZILIJĄ

KAZYS KARUŽA

43

Vytautas Tumas kalbėjo apie save ir šeimą. Jis sunkiai gyveno, nes jo tėvas jaunas mirė, o jį užaugino mama. Jis baigė tik portugalų kalba gimnaziją ir li-tuanistinę mokyklą. Lietuviškai jį mokė Marija Kindurienė ir kiti mokytojai. Džiaugiasi lietuvių kalba mokėdamas skaityti ir rašyti. Vedė svetimšalę italų kilmės, kuri yra gera žmona ir išaugino du sūnus ir vieną dukrelę. Vienas sūnus yra medicinos daktaras, antras Brazilijos kariuomenės karininkas, o dukrelė medicinos studentė. Džiaugiasi jog jo vaikai turi lengvesnį gyvenimą. Bet ir pats negali skustis: turi namus Vila Zelina, tarnybą ir užmiestyje gražią sodybą, ten vis retkarčiais nuvažiuoja ir praleidžia su žmonele laisvą laiką.

Kalbėdamas vaikštinėjame po autobusų stotį, o žiūriu prel. P. Ragažinską kalbasi su kažkokia šeima. Priename ir mudu. Pasirodo, kad jie yra senos kartos lietuviai, atvykę į Braziliją laimės ieškoti 1924 metais. Dabar jie nori keliauti aplankyti gimines ir okupuotą Lietuvą ir prašo prel. P. Ragažinską patarimo, kaip gauti leidimą ilgiau pabūti Lietuvoje. Prelatas tokias keliones iš patirties gerai žino, nes jau yra kelis kartus buvęs okupuotoje Lietuvoje. Todėl ir jiems suteikė daugiau reikalingų žinių, kur ir pas ką kreiptis.

Laukti reikėjo apie gerą valandą, nes autobusas vėlavo. Prelatas Pijus mane perspėjo, kad saugociaus plešikų. Ši autobusų stotis yra viena didžiausių ir per dieną pravažiuoja per 140.000 žmonių. Todėl čia yra

didžiausias judėjimas. Pavojinga vieta ši autobusų stotis, nes čia pilna vagių ir plėšikų. Todėl mes su Vytautu Tumu ir atvykome tave apsaugoti, kad nebūtum vienas ir ramiai įsodinti į autobusą, kad tavęs neapvogtų, nes turi pinigų ir daiktų.

Taip jie baugino, bet esu senas keliauninkas ir patyręs kelionėse, tad moku ir apsisaugoti. Betgi turėjau pasiklausti, nes apie tai kalbėjo ir kiti vietos lietuviai, kad reikia saugotis visuose didmiesčiuose, kur didelis žmonių judėjimas. Moterys nedėvi ant kaklo ir rankų brangių papuošalų, nes plėšikai pamatę viską atima ir nuo krūtinės nutraukia rėžėlius ir auksinius kryžėlius. Vyrų ir moterų rankinukus tvirtai laiko, kad bėgdamas ar eidamas plėšikas neištrauktų. Tame judėjime policijos yra labai maža, o vagių visur pilna. Pagaliau atrieda autobusas. Atsisveikinu savo geradarius, globėją prel. Pijū Ragažinską ir sakau:

— Gal paskutinį kartą pasimatėme, nes abudu esame seni. Esu patenkintas, kad atvykau pas jus ir daug ką išsikalbėjome apie Lietuvos laikus bei draugus, kada auge ir gyvenome laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje. Labai apgailestauju, kad atvykęs jau neradau prel. Aleksandro Armino-Ališo, kuris prieš kelis metus mirė. Sudiev, mielas prelata Pijau, Tumi.

Lipu su savo lagaminais į autobusą, bet autobusas dar nejudė iš vietos. Juodu abudu stovi prie autobuso ir vis pamosuojame ranka vieni antriems. Žiūriu nusimines, kad turiu palikti savo seną ir artimą mano brolio Petro mokslo draugą ir vienmintį prel. P. Ragažinską... Bet reikia skirtis ir laikas keliauti.

Autobusas pajuda ir išnykau iš jų akių. Man net širdį suspaudė, kai prisimenu prel. P. Ragažinską, broli Petrą, Antaną Vaičiulaitį, Matą Jurkyną, Juozą Senkų, Mykolą Lukšį, Izabelę Matusevičiūtę, Petrą Masi, Stasį Danilevičių, Joną ir Juozą Kriščiūnus, Apolinarą

Sakevičių, Jonuką Sakevičių, Petrą Kasulaitį, Marytę Vasiliauskaitę, Joną Navicką, mirusį Sao Paulo prel. Aleksandrą Arminą-Ališą ir kitus vilkaviškičius. Vaziuojant minkštoje kėdėje ir svajojant, ir valgyti norisi. Be pietų, vakarienės ir pusryčių, o kišenėse dar turiu pinigų. Mėginu užkalbinti šalia manęs sėdintį ponį. Ji žvilgtelėjo į mane ir kažką atsakė — portugalaiškai. Nesusikalbu. Užklausiui to paties šoferio. Jis sumurmėjo taip pat portugalaiškai. Ne kaip pasiutau — kaip „durnius“ spąstuose. Žvalgausi toliau pro langą. Autobusas rieda vis greičiau. Vaziavome apie 2 valandas ir čia taip užsikimšo greitkelis, kad visi automobiliai, sunkvežimiai ir autobusai nejudė iš vietos. Stovime vietoje apie valandą.

Vėl pradėjome judėti. Žiūriu, vedamas virš greitkelio betono tiltas. Stovi du dideli buldozeriai, kurie kelia ant stulpų ir išilgai gulto geležinį balkį. Kol jie užkorė tą didelį geležinį balkį ant cementinių stulpų, praslinko visa valanda. Vėl judame pirmyn. Dairausi į aplinką. Labai gražios lygumos su pakilimais ir slėniais, kai kur matyti ištiesi ryžių laukai, geltonuoja kaip auksas. Vietomis ganosi gyvulių bandos, bet karvutės liesos ir turbūt duoda mažai pieno. Taip pat matėsi ir arklių ir tie liesi. Pievų, pievų — kiek tik akys užmato, didžiausi plotai, kur tik pažvelgsi.

Matyti ir dirbami laukai ir trobos. Kai kur matosi pristatytą namų, lyg miestelis, bet pravestos lauko gatvės, jos grįstos raudonu žvyriu. Matyti elektros stulpai, bet menki ir nedideli. Vandentiekio atrodo neturi, tai gauna vandenį tiesiai iš žemės, kaip Lietuvos ūkininkai turėdavo išsirengę kieme šulinius su svirtimi. Turbūt jie neturi savo namuose šildymo. Net Sao Paulo miesto gyventojai neturi, nes gasas yra per brangus.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

Šią skiltį rašau Chicagoje. Stebėdamas, kaip pamažu juodeja ir nyksta buvęs didžiausias lietuvių telkinys už Lietuvos ribų — Marquette Parkas, prisimenu poeto sukaktuvininko Leonardo Žitkevičiaus liūdno elegijos žodžius: „Čia lankydavosi liaudies išminčiai, / Kelę balsą dėl savo tautos, / Ir apgint patriotinei minčiai / Neradau sau tribūnos kitos. / Čia ir dainos ir netgi peštytės, / Ir politiniai ginčai visi / Visados į harmoniją pynės / Ir nebuvo tūsti nei sausi...“

Sukaktuvininką poetą Leonardą Žitkevičių plačiau paminėsiu kitos savaitės „Horizontaluose“.

LIETUVOS RAŠYTOJAI WASHINGTONE

Dabar mintys grįžta atgal į už 720 mylių pasilikusį Washingtoną. Ten sekmadienio, spalio 22 d., popietę po ilgesnės pertraukos Latvų centro patalpose buvo surengtas literatūros vakaras. Jame programą atliko trys svečiai iš Lietuvos: poetas ir žurnalas „Krantų“ redaktorius Vaidotas Daunys, beletristas Romualdas Lankauskas ir profesorė Vanda Zaborskaitė, vėliau su Dauny dalyvavusi Chicagoje surengtame „Ateities“ savaitgalyje.

Paskutinis literatūros vakaras sostinėje, kuriame programą atliko svečiai iš Lietuvos — rašytojai M. Martinaitis ir V. Martininkas bei aktorius L. Norėika, buvo surengtas prieš 4 metus. Tada dėl skirtingo požiūrio į svečius iš Lietuvos renginį boikotavo Lietuvos diplomatinės tarnybos nariai ir kai kurių Lietuvos laisvinimo organizacijų vadai bei fanatiškai nusiteikę jų nariai. Svečiai iš Lietuvos buvo grasinama net piketuoti. Tuo tarpu šiemet padėtis tiek pasikeitė, kad rašytojas R. Lankauskas su žmona buvo Lietuvos atstovo Washingtono asmeniškai svečiai, apsisotę Lietuvos pasiuntinybės rūmuose. O literatūros vakare Latvų centro patalpose publikos tarpe buvo matyti ir Lietuvos diplomatijos šefas dr. S. Bačkis su žmona. Iš to matyti, kad šiais laikais požiūris į bendradarbiavimą su Lietuva yra smarkiai pasikeitęs gerą linkme, nors kai kurie pastaruoju metu JAV besilankantieji Lietuvos veikėjai bando išseiviu tarpe sukelti nesantaiką ir nepasitikimą Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui.

Washingtono ateitininkų, talkinant LB-nei, suruoštą literatūros vakarą atidarė dr. P. Kaufmanas, pristatydamas

poetą V. Dauny. Prieš paskaitydamas keletą savo filosofinio braižo eilėraščių, Daunys pateikė savo kartos pergyvenimų metmenis, teigdamas: „gyvendami Lietuvoje, mes dažnai buvome behalsiai, sau patys nemokėdavom pasakyti dalykų, kurie buvo labai svarbūs. Vienas kitas kompromisas, baimė, vienatvė, kančia, meilė, nuodėmė ir atgaila. Ten gyvendami labai aiškiai pajutome, ką visos tos savokos reiškia mums...“ Pasak V. Daunio, „tai kraujas, ir visa tai jaugo mums ir kraują... Kai manęs klausia, ką reiškia atgimstanti krikščionybė, tai aš visų pirma sakau, kad mes per kraują tai ir atradame...“, kalbėjo poetas ir redaktorius V. Daunys.

KUR GYVENO AISTIS IR RADAUSKAS

Kitą svečių iš Vilniaus — PEN Lietuvos klubo įsteigėją R. Lankauską pristatė rašyt. K. Almenas pastebėdamas, kad „tarybinė kritika jo neglostė... Tai be abejo sudaro jam didelę garbę. PEN lietuvių centras yra viena iš pirmųjų nepriklausomų nuo Tarybų Sąjungos Lietuvos organizacijų. Tai reikšmingas dalykas“, sakė K. Almenas.

R. Lankauskas pasidžiaugė, kad galėjo atvykti į Amerikos sostinę, kur sutiko nemažai draugiškų, nuosirdžių lietuvių. Rašytojas pabrėžė, kad „ypač malonus faktas, jog šitame mieste gyvena ir kūrė tokie žymūs mūsų autoriai, kaip Aistis ir Radauskas. Dabar turite savo tarpe Vaidulaitį, Nyką Niliūną. Manau, kad tuo galite labai didžiulius...“

Pareiškęs, kad savo kūrybą palikęs New Yorke, iš kur jis atvažiavo, R. Lankauskas papasakojo apie PEN klubą, tą tarpautinę rašytojų organizaciją, kurios pagrindinis tikslas — kovoti už plunksnos darbuotojų teises, juos apsaugoti nuo priespaudos, visokiais būdais jiems padėti. PEN lietuvių centras Lietuvoje jau seniai norėta įkurti, bet neleido politinė situacija. 1975 m. R. Lankauskas buvo pakviestas dalyvauti PEN klubo suvažiavime Kopenhagoje. Tada nuvyko šeši pabaltiečiai — bendro likimo draugai. Pasak rašytojo, tas apsilankymas, bendravimas su danų rašytojais „labai daug man davė. Pradėjau puseleiti mintį, kad Lietuvai būtina reikalingas PEN klubas. Tad suaukiau žmones ir šių metų vasario 23 dieną Vilniuje buvo įsteigtas PEN klubas...“, pasakojo rašytojas Romualdas Lankauskas.

TESTINUMAS JUNGIANČIS DU KRANTUS

LAISVAS ŽMOGUS

(Atkelta iš 3 psl.)

viso pasaulio, kur jis bebūtų gimęs. Šv. Raštas sako, kad žmogus yra sukurtas pagal Dievo paveikslą, taigi sugebą mąstyti, pasirinkti ir kurti, o tai aukščiausias žmogiškos sielos įrodymo modelis, kurio negalėjo mūsų tautoje sunaikinti nė Sibiro kančios.

Šios mintys yra baigiamos išvadamis, kad visos šios žmogaus teisės yra geriausiai apsaugojamos demokratinėje sistemoje su užtikrinta sąžinės, informacijos ir idėjų išpildymo laisve, nes vien ekonominė laisvė dar neužpildo žmogaus vidinės ir kultūrinės gyvenimo pusės. Iš kito taško žiūrint, žmonės vis sako, kad jie nori laisvės, bet tik pažvelkime, kaip lengvai tą laisvę jie vėl atiduoda valdovui. Todėl gal kaip tik reikalinga nesiteisinti nuoboduliui, o drauge dirbti tos laisvės pilnaties išlaikymo ateičiai.

Plojimais pasitiktą literatūrologę prof. Vanda Zaborskaitę kalbėjo apie literatūros testinumą, jungiantį du krantus — nepriklausomą Lietuvą ir dabartį. Be jokių užrašų tarptame žodyje V. Zaborskaitė pastebėjo, kad su oficialiu Persitvarkymo Sąjūdžio gimimu 1988.VI.4 baigėsi praeitis ir prasidėjo dabartis. Dabarties situacija apibūdinusi kaip tautos atgimimą, profesorė sakė: „Tam, kad būtų atgimimas, turi būti buvusi praeitis. Ir iš tikrųjų Lietuvoje daug kas buvo miręs. Bet toji mirtis nebuvo absoliuti, ne visos Lietuvos širdies ir proto ląstelės buvo apmirusios...“

Kultūros testinumui reprezentuoti ji pasirinko du vardus: Putiną, kuris Zaborskaitės žodžiais, „yra vienas iš didžiausių XX amžiaus lietuvių literatūros figūrų, kuris yra jungtis tarp kelių epochų“, ir Vaidžantą, nes

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DAIL. DANGUOLĖS KUOLIENĖS GRAFIKOS PARODA

Girtina Los Angeles ateitininkų iniciatyva, surengiant spalio 15 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje Danguolės Kuolienės grafikos parodą. Kaip atidarymo žodyje rengėjų vardu D. Polikaitienė pažymėjo, Danguolė Kuolienė reiškiasi visuomeninėje veikloje, moko šeštadieninėje mokykloje, globoja jaun. ateitininkus, bet yra ir gabi dailininkė. Tad buvo ryžtasi su jos kūryba supažindinti Los Angeles lietuvių visuomenę.

Plačiau su dailininkės darbais supažindino I. Raulinaitienė, sakydama, jog švenčiame Danguolės Kuolienės parodą su pakilia nuotaika. Džiaugiamės, kad ji su mumis pasidalina savo talentu ir mus pačius praturtina. Parodoje vyrauja kolagrafija ir monotipai, bet, ji sakė, svarbiau yra išreiškimas minčių ir vaizdų, kuriuos menininkė savyje sukūrė ir subrandino. Šios dvi technikos rūšys šiuo laiku atitinka jos temperamentą, idėjas, pasaulėjautą, su-

kuriant suabstraktintus gamtovaizdžius ar visai abstraktus. Žmogaus figūra jos darbuose užimanti tik nežymią vietą. Vis dėlto darbai nėra nuasmeninti, nes visur jaučiama dailininkės asmenybė, kuri subtiliomis spalvomis ir taikliomis formomis alsuoja su medžiais, uolomis ir saulėmis. D. Kuolienė į šią parodą ateina kaip brandi menininkė.

Susirinkus daugeliui parodos lankytojų, dailininkė dėkojo talkininkams prisidėjusiems prie šios parodos rengimo ir visiems atsilankiusiems susipažinti su jos kūryba.

Manoma, kad grafika yra seniausia dailės rūšis. Jau primityvus žmogus stengėsi išreikšti savo mintis išoriniais ženklais, brėžiant uolose brūkšnius ir linijas. Civilizacijai kylant, ši išraiška rūšis buvo tobulinama. Grafikos pradmenų randama Lietuvos archeologinių iškasenų piešiniuose ir ornamentuose. O mūsų senosios knygos, kaip Martyno Mažvydo katekizmas (1547), papuoštas panaudojant medžio raizinius. Lietuvoje liaudies grafikai

„yra ryšys tarp Putino ir Vaidžanto, juos jungė labai gilus meilės ryšys. Kai Vaidžantas Stockholme rašė Pragiedruius, tuo metu jaunas studentas Putinas ruošėsi kelionei į Šveicariją. Paskui tarp jų buvo įdomi korespondencija ir Putino darbai apie Vaidžantą. Paskui Putino romanas Križė, kur autorius idealizuoja kaimo vaizdą, yra Vaidžanto prototipas...“

Profesorė papasakojo keletą epizodų iš V. Mykoliaičio-Putino gyvenimo sovietinėje okupacijoje ir pabrėžė jo kūrybos dvasinį ryšį su Vaidžantu. Pasak profesorės, oficialioji ideologija skelbė, kad senasis kaimas tamsus, pilnas prietarų, tingumo, apsilėidimo, tad ir reikalavo, kad rašytojų raštuose šituo požiūriu jis ir būtų vaizduojamas. Todėl ir Vaidžanto raštai, kur senasis kaimas vaizduojamas šviesus, labai vėlavai buvo priimti. Profesorė teigė, kad Putinas buvo pir-

masis, kuris romane „Sukilėliai“ pirmas „viešai pakėlė balsą prieš šitokį požiūrį į senąjį ir tradicinį kaimą... ir kad šitoje vizijoje labai aiški yra Vaidžanto tradicija, kad Putinas kaimą suvokia taip, kaip ir Vaidžantas“.

Baigdama prof. V. Zaborskaitė pastebėjo, kad Putinas prieš mirtį yra parašęs atsiminimus, kuriuose, kaip pastebėjo V. Zaborskaitė, „pasakodamas ir analizuodamas savo kūrybos ištakas, jis irgi rūpinosi pabrėžti savo ryšį su vakarietiškojo kultūra, kaimo kultūra. Ir ta prasme Putino kūrybinės intencijos, jo ideologija skelbė, kad senasis kaimas tamsus, pilnas prietarų, tingumo, apsilėidimo, tad ir reikalavo, kad rašytojų raštuose šituo požiūriu jis ir būtų vaizduojamas. Todėl ir Vaidžanto raštai, kur senasis kaimas vaizduojamas šviesus, labai vėlavai buvo priimti. Profesorė teigė, kad Putinas buvo pir-

masis, kuris romane „Sukilėliai“ pirmas „viešai pakėlė balsą prieš šitokį požiūrį į senąjį ir tradicinį kaimą... ir kad šitoje vizijoje labai aiški yra Vaidžanto tradicija, kad Putinas kaimą suvokia taip, kaip ir Vaidžantas“.

Profesorė V. Zaborskaitė savo paskaitą baigė tokia išvada: „Norėčiau pasakyti, kad anas laikas nebuvo vienareikšmiškas“.

ŠEŠTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

[vyksta lapkričio 22-26 dienomis Jaunimo centre ir Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Meninės programos vyksta Jaunimo centre, visos paskaitos Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Lapkričio 17 d., penktadienį, 19:30 val. meno parodos atidarymas Čiurionio galerijoje, Jaunimo centre.

Lapkričio 18 d., šeštadienį, 19:30 val. meno parodos atidarymas Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Lapkričio 22 d., trečiadienį, 19 val. susipažinimo vakaras Jaunimo centro kavinėje.

Lapkričio 23 d., ketvirtadienį, 9 val. ryto simpoziumo atidarymas ir prasideda sesijos. Planarinė sesija I 10-12 val. 13:30-16:30 val. sesijos, planarinė sesija II 16:30-18 val.

Lapkričio 24 d., penktadienį, 8:30-11 val. sesijos. Planarinė sesija III 11-12:30 val. 13:30-16 val. sesijos, planarinė sesija IV 16-17:30 val. Literatūros ir muzikos vakaras 19 val. Jaunimo centre — bilietai Vaznelių prekyboje.

Lapkričio 25 d., šeštadienį, 8:30-11 val. sesijos. Planarinė sesija V 11-12:30 val. 13:30-16 val. sesijos, planarinė sesija VI 16-17:30 val. Baigiamasis pokylis 19 val. Lexington House, 7717 W. 95th St., Hickory Hills. Vietų rezervacijoms skambinti po 6 v.v. Nijolei Maskaliūnienei 708-361-5128 arba Aldonai Vaitienei 708-831-2813.

Lapkričio 26 d., sekmadienį, 10 val. šv. Mišios T. Jėzuitų koplyčioje. 11 val. prie žuvusiųjų už Lietuvos laisvę paminklo vainiko padėjimas. 11:30 val. didžiojoje salėje simpoziumo uždarymas.

Simpoziumo metu Pasaulio Lietuvių centre veiks bufetas. Iš Jaunimo centro autobusais nemokamai vežios į Lemontą ir atgal, sekančia tvarka. Ketvirtadienį iš Jaunimo centro 7:30. Sekmadienio 7:45. Oak Lawn Hilton 8:15. Iš Lemonto į Seklyčią ir Jaunimo centrą 12 val. Iš Jaunimo centro 13. Sekmadienio 13:15. Atgal išvažiuoja iš Lemonto 18 val.

Penktadienį ir šeštadienį šia tvarka: Jaunimo centras 7 val., Seklyčia 7:15, Oak Lawn Hilton 7:45 val. Iš Lemonto į Seklyčią ir Jaunimo centrą 12:30. Iš Jaunimo centro 13:30, Sekmadienio 13:45. Atgal išvažiuoja 17:30 val.

Pirmadienį, lapkričio 27 d. Ekskursijos autobusu po miestą ir apylinkes. 9:00-16:00. Išskyla #1: Čikagos kanalizacijos „Giliojo tunelio“ projektas. Fermi valstybinė atominų tyrimų laboratorija, Batavia, IL.

Išskyla #2 ir #3: bus paskelbtos simpoziumo metu.

Dailininkė Danguolė Kuolienė.

įtakos turėjo Vakarų Europa. Medžio raiziniai buvo daugiausia religinio pobūdžio. Atsikūrus nepriklausomai

Lietuvai, grafikos menui skirta daug dėmesio. Meno mokykloje grafikos studijai vadovaujant prof. A. Galdikui, lietuviškoji mokykla yra davusi daug žymių grafikos mene pasireiškusių kūrėjų, tarp kurių ir dailininkas Viktoras Petravičius, kuris, kaip pirmasis jos mokytojas, turėjo įtakos ir mūsų dailininkėi Danguolei Kuolienėi pasirenkant šią meno sritį ir joje sėkmingai progresuojant.

Parodoje buvo išstatyti skoningai įrengti 43 kūrinių, daugiausia monotipai — 18, kolagrafija — 17; mažiau buvo kitų rūšių: ofortas ir lino raiziniai — po 3 ir litografija bei cinkografija po vieną. Danguolės Kuolienės kūrybos tematika įvairi, kai kuriais atvejais net egzotiška. Jai artimi ir lietuviški motyvai, turintieji tautosakos pradų (Pa-veikslas „Pas Žilviną“ — monotipas).

Paroda susidomėjimas buvo didelis. Prisimenu, bene prieš 20 metų besilankančių meni-

ninkų individualios parodos sutraukdavo daug lankytojų, bet vėliau rengiamomis parodomis susidomėjimas buvo lyg atslūgęs, nes meno mylėtojai ir gerbėjai išpuošė savo butus lietuvių dailininkų kūrinių, pradedant A. Galdiko, baigiant J. Andrašūno. Kai kurių butai yra tartum meno galerijos.

Rengėjai buvo gerokai nustebinti, kad į šią parodą atsilankė tiek daug žmonių, tiesiog — tai buvo išpūdinga meno šventė. Ne tik atsilankė, domėjosi, gerėjosi, bet daugelį jos paveikslų nupirko. Tai ženklas, kad los-angelečiai D. Kuolienės kūrybą gerai įvertino. Geriausias meno vertintojas yra pats žiūrovas. Prof. Stasio Šalkauskio žodžiais, menas skirtas grožiui, o grožis žmogaus gyvenimo tobulumui. D. Kuolienės grafikos paroda visais atžvilgiais reikia laikyti pasisekusia ir sulaukusia teigiamo įvertinimo. Tai buvo tikrai ne eilinis kultūrinis įvykis.

Ig. Medziukas

INTERNATIONAL

(708) 430-7272
9525 So. 79th Ave. Hickory Hills, IL 60457 U.S.A.

G.T. INTERNATIONAL DĖKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVIEČIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

9001 KULTŪROS KONGRESO EKSKURSIJA gegužės 15-31 d.
Čikaga/Berlynas/Vilnius: Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt.
KAINA: \$1,875.00

9002 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU VOKIETIJOJE birželio 7-22 d.
Maskva 1 nkt. Lietuva 10 nkt. Vokietija 3 nkt.
KAINA: Iš Čikagos \$2,475.00 Iš New Yorko \$2,345.00

9003 GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS IR DAINŲ ŠVENTĖ birželio 29—liepos 15 d.
Vilnius per Torontą/Helsinkį/Taliną: Lietuva 15 nkt.
KAINA: \$2,280.00

9004 DAINŲ ŠVENTĖ „Grandies“ Ansamblio išskyla liepos 2-25 d.
ŠI KELIONĖ IŠPARDUOTA

9005 DAINŲ ŠVENTĖ liepos 3-19 d.
Čikaga/Berlynas/Vilnius: Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt.
KAINA: \$2,095.00

9006 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU AUSTRIJOJ IR VENGRIJOJ rugpjūčio 1-16 d.
Lietuva 10 nkt. Viena 2 nkt. Budapeštas 2 nkt.
KAINA: Iš Čikagos \$2,762.00 Iš New Yorko \$2,642.00

(Visos kainos gyvenant dviese kambarėje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKTI PAS MUS KELIONĖ SU SPECIALIAI SUDARYTAIS MARŠRUTAIS:

- pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
- Maskvoje Jus pasitikis, pėveš ir įsodins į lėktuvus;
- pagedaujant, Maskvoje Jus apnakvysins jaukioje, lietuviškoje aplinkoje;
- jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
- Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apstojimų vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po keleto dienas.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIM!

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti išskietimo dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį sutikimo ir persodinimo paslaugas New Yorke ir Washingtono — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atstogų progomis. LAUKIAM JŪSŲ VISŲ!

SĖKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIŪSTA VIRŠ DVIEJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMŲJŲ APIPREKINIMUI LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei išskvisti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsiprekininti užsienio valiutos parduotuvių.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457-2259
TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ.

Midland Federal

Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5968

TALENTINGOJI GENOVAITĖ VASILIAUSKIENĖ

Solistė ir chorvedė-dirigentė Genovaitė Stanaitytė-Vasiliauskienė.

Mylima chorvedė

Šių metų birželio 11 diena atsisveikinimo su ilgamete Adelaidės „Lituanian“ choro dirigente, Genovaitė Stanaitytė-Vasiliauskiene. Atsisveikinimui atsisveikinimo, bet visai mūsų lakštutės nepaleidome. Ji dar vis, drauge su Bronė Lapšiene vadovauja senorių folkloriniam ansambliui. Jis džiugina tautiečius skambia lietuviška daina ir dailiai atliekamais tautiniais šokiais.

Nestebina, kad publika myli Genovaitę: ji yra pasisventusi chorvedė, liaudies dainų žinovė ir gabi solistė. O chorvai? Kaip jie vertino savo vadovės pastangas? Kliudija Vanagienė, ilgametė choro ir Senorių folkloriniam ansambliui dainorė atsisveikinimo pokylyje šitaip jai dėkojo choristai:

„Už padrašinanciją šypsena prieš koncertus, už šelmišką akies mirktelėjimą po dainos, už kantrybę su mumis, už visų nusikaltimų atleidimą ir toleravimą mūsų kaprizų ir už dvidešimt metų – Ačiū! Nuoširdi padėka, puikiai apibūdinanti chorvedės asmenybę. Taip, ji yra šviesi, gyva, inteligentiška moteris – menininkė,

savo pasirinktoje muzikoje, pasiekusi nemažai gražių rezultatų.

Studijos tėvynėje

Meilė dainai Genovaitė patyrė šeimoje. Ir mama ir sesutės mylėjo dainas. Tad subatvakariais jos sklisdavo iš Stanaičių dalybos chorų krašte. Dalybos vadovė ir pasirodymai gimnazijos renginiuose vijosi viens kitą. Pagaliau priartėjo ir pirmas rimtas stabtelėjimas Kauno konservatorijoje.

Su kokia pagarba ir meile Genovaitė prisimena savo buvusius mokytojus. Iš tiesų, ji turėjo iškiliasias tų laikų pajėgas. Fonetiką dėstė poetas Stasys Santvaras; italų kalbą Mačiulis; vaidybą Petras Oleka; baletą – Jovaišaitė; solfeggio prof. J. Karnavičius; skambinimą pianinu A. Kačanauskas; muzikos teoriją V. Žadeikis; harmoniją B. Budriūnas. O dainavimo ji mokėsi pas V. Grigaitienę ir Mmę Gedan. Genovaitės žodžiais, Mmę Gedan buvo griežta, bet ir labai miela pedagogė ir ugdė, skatino mokinius siekti tobulumo. Iš jos solistė išmoko puikiai laikytis scenoje, suvaldyti burnos ekspresiją ir rankų mostus ir,

svarbiausiai, prityrusi pedagogė suformavo jos lyrinį sopraną su koloratūros aukštumomis italų mokyklos principu. Todėl jos balsas plaukia taip natūraliai, lengvai. J. Bertulis rašydams „Dirvoje“, apie ją išsireiškė: „...Ji ima gaidas precizišku aiškumu, tiek aukštame, tiek ir žemame registre. Žavėjo solistės pasigrožėtina aiški tarsena. Treilai turi aiškią ir malonią vibraciją“.

Vokietijoje

Deja, mokslo neteko laipti taip gerai pastatytoje Kauno konservatorijoje. Karas – okupacijos – tremtis pertraukė jaunos dainininkės karjerą. O visgi ir tai jos nepalaužė. Atsidūrusi Hamburge, Vokietijoje, ji įstojo į prof. Berger Meisterklasse konservatorijoje. Čia ji tobulino dainavimo techniką ir rengė koncertines programas. Daug dėmesio kreipė į „Lieder“ dainavimo techniką ir jautrią interpretaciją. Iš prigimties gabi kalboms, Genovaitė greit išsąmonino dainos žodžių ypatumus, ir dvasiškai juos tinkamai papildė gera dikcija, subtilus balso niuansavimas ir švelnus, malonus tembras. Kamerinių dainų pasaulis yra jos „forte“.

Gyvenimas Vokietijoje nebuvo lengvas: šeima – maži vaikai – kasdienybės rūpesčiai. Nežiūrint to, jai vis dar likdavo energijos vadovauti chorui Spakenberg D.P. stovykloje, koncertuoti, akompanuojant V. Banaičiui, ir kartais dalyvauti dainos ir šokio recitaluose drauge su Liuse Grigaliūnaite, stud. D. Nasvytytės Meno šokio studijos mokinė.

Studijos pasiekimai Australijoje

Po kelerių metų Vokietijoje, jos gyvenimas pakrypstą vėl kita linkme. Šeima nutaria emigruoti Australijon. Ilga ir varginga kelionė laivu – lageriai – Adelaide. Ir vėl matome Genovaitę konservatorijoje Barbara Howard dainavimo klaseje, kurią lankė beveik trejus metus. Čia ji dainuoja konservatorijos studentų koncertuose, mokesi anglų kalbos, chore operos pastatymuose. Nuo 1950 m. dalyvauja prestižinėse Eisteddfodt talentų varžybose. 1954 m. pasirenka dainuoti ariją iš Sevilijos kirpėjo „Una voce poco fa“, kurią turėjo dainuoti angliškai. Genovaitė taip gerai pasisekė, kad gavo

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS SUKAKTUVINIS POKYLIS

Spalio 21 d. Jaunimo centro salėn rinkosi narės, svečiai ir rėmėjai švesti šį iškilmingą vakarą. Stalai papuošti gelėmis ir žvakėmis, padengti gardžiais užkandžiais, viliojo svečius.

Pokylį lakiu poetišku žodžiu pradėjo Lietuvos Dukterų draugijos centro valdybos pirmininkė Stasė Paulionienė, pasveikindama svečius; padėjo už gausų atsilikimą, pasidžiaugė, kad turima svečių iš Lietuvos. Pirmininkės pakviestas, draugijos kapelionas kun. Juozas Juozevičius perskaitė invokaciją, palaimino stalus, svečius ir draugijos nares.

Visi vaišinosi puikia vakariene, šaltais ir karštais patiekalais, skaniai paruoštais Onos Norvilienės ir Adelės Lietuvninkienės. Vaišens tortus paaukojo Anų šeimos „Baltic“ kepykla. Svečiams apskiriai patarnavo pačios draugijos narės. Prie baro darbavosi Algis Čepėnas ir Antanas Valavičius. Gausiam laimikiams laimingų bilietėlių traukimui vadovavo Aldona Ankiene ir kitos vakarinių.

Po vakarienos vėl prabilo pirm. Stasė Paulionienė. Ji trumpai ir įdomiai apžvelgė

draugijos veiklą ir iškilmingai supažindino su centro valdybos ir Lietuvos Dukterų draugijos Namelių administracijos narėmis. Jos žodžiais „savo darbščiasias biteles“ pradėjo kvieti, pradėdama veteranėmis.

Grazina Micevičiūtė – praėjusi sekretore, o vėliau perėmusi išdinininkės pareigas, kuriose dirba jau 27 metai. Tai trys dešimtmečiai paaukoti L.D. draugijai.

Irena Vėbrienė – įsikijusi tame pačiame dešimtmetyje, narių registruotoja pareigose. Ji taip pat rašo sergančioms narėms pagodus laiškus, o joms mirus, artimiesiems – užuojautas.

Petronėlė Kinderienė – veteranė iš to paties dešimtmečio L.D. dr-jos Namelių sekretorė.

Lietuvos Dukterų draugijos valdyba: **Stasė Paulionienė**, valdybos pirmininkė. **Joana Krutuliene**, I-jos vicepirmininkė ir renginių vadovė; **Marija Noreikiene**, II-jos vicepirmininkė ir aukotoja; **Grazina Micevičiūtė**, išdinininkė; **Marija Bariene**, sekretorė.

Lietuvos Dukterų draugijos Namelių administracija: **Vanda Prunskienė** – Namelių admi-

nistratorė. Ona Mažionytė jos pavaduotoja, Emilija Kantienė – vaišių vadovė, Nastutė Semienė – jos pavaduotoja, Petronėlė Kinderienė, – sekretorė, Solomėja Underaitienė – jos pavaduotoja, Jadvyga Gaigalienė – socialinio skyriaus vadovė, Nijolė Grigaliūnienė – socialinio skyriaus pareigūnė, Ona Škiryienė – vyriausia seniūnė, Aldona Ankiene – lėšų telkimo vadovė, Sofija Jelionienė – korespondentė ir biuletenio leidėja. Visos valdybos narės buvo pakviestos į sceną ir dr-jos pirmininkės taikliai ir nuširdžiai apibūdintos jų vykdomose pareigose. Kiekvienai buvo įteikta rožė – padėkos simbolis įvertinant jų gražų ir meilės darbą. Pirmininkei buvo prisegtos gražios orchidėjos.

Pirmininkė padėjo Onai Norvilienėi ir Adelei Lietuvninkienei aukojusioms savo darbą ruošiant šiam pokyliui vaišes. Padėkos pareikštos vaišių vadovei Emilijai Kantienei, laimėjusioms pravedusiai Aldonai Ankienei, jos talkininkės ir aukotojoms. Meninės dalies programai vesta pakvietė Sofija Pleniene. Ji apibūdino šio vakaro programos atlikėjas solistes Romą Mastienę ir muz. Manigirdą Motekaitį.

Solistė programą pradėjo rudenis nuotakiai labai tinkančia „Lietuv lynojo“, liaudies daina, muz. Tallat-Kelpšos; „Gyvenimo laikrodys“, muz. Loewe; „Tėviškos ilgesys“, su deklamuojama įžanga, muz. Dostal, buvo labai jautriai atlikta. Čia solistė pasirodė esanti ne tik dainininkė, bet ir gera deklamatorė. Recitatyvas ir arija iš operos „Carmen“, muz. Bizet, solistės buvo ekspresyviai padainuota. Publikai smarkiai įdomiausia buvo „Pirmasis dantukas“, muz. Loewe.

Solistės Romos Mastienės ilgesnį laiką Chicagoje negirdėjusi publika su dideliu malonumu klausėsi. Muz. Manigirdas Motekaitis dainininkei puikiai akompanavo pianinu. Solistė buvo apdovanota gelėmis. Pranešus, kad ji savo honorarą paaukojo Lietuvos Dukterų draugijai, sukeltos ovacijos.

Lietuvos Dukterų Chicagoje nameliuose siuntinėjimui biuletenį ruošia Patronėlė Kinderienė, Jadvyga Zalagienė, Marija Bariene, Sofija Jelionienė, Emilija Kantienė, Ona Kentzgaalienė, Marytė Kristopaitienė. Sėdi – abi Emilijos Gaskienės.

Lietuvos Dukterų draugijos Chicagoje pareigūnės. Iš k.: Joana Krutuliene, Marija Bariene ir Sofija Jelionienė.

jomis pagilinta muzikine erudicija. Reikėtų pažymėti, kad Dorothy Oldham sugebėjo gerai interpretuoti lietuvių tautos muziką. Tai ji, be abejo, siekė dėka glaudaus bendradarbiavimo ir kitataučių siela.

Šiaurės Amerikoje koncertavo daugiasiai rytiniame pakraštyje ir, aišku, Chicagoje. Los Angeles jos koncertas neįvyko dėl prez. J. F. Kennedy nužudymo. Vieton to ji, drauge su muziko B. Budriūno vadovaujama choru, giedojimo vedulogose Mišiose lietuvių parapijos Bažnyčioje.

Kelionės, koncertai, priėmimai! Žersirengimai, kalbos, padėkos žodžiai! Viskas vyko per tokį tikrai trumpą laiką, kad reikia stebėtis abiejų meninkių nepaprasta išverme! Kiekviename mieste vis kitokios sąlygos, o programos nengvos. Jos būdavo dviejų dalių: pirmoje harmonizuotos liaudies dainos ir pianistės Čiurlionio preliudų ciklas; antroje, po pertraukos, Lieder vokiečių, prancūzų ir italų kalbomis bei operų arijos, o pianistė pagrodavo tarptautinių muzikų kūrinus. Genovaitė savęs niekad negaili ir mielai dalinasi su publika savo menu. Prieš akis koncertinė programa: 22 dainos ir arijos! Žinant solistės dosnią pagimį, tai, publikos katūčių raginama, bisuodavo dar kokias tris ar keturias dainas. Būta ko į pavargti! Bet ne... ne mūsų lakštutė (beje, tapo praminta lakštute, nes mėgdavo baigti

aukščiausią pagyrimą. „Įvyko stebuklas. Reikėjo dainuoti angliškai, o aš kalbos dar gerai nemokėjau“ – pasakoja ji. Ne, ne stebuklas, tik jos asmenybės bei talento prasiveržimas, nebojantis kliūčių, jai laimėjo šį žymenį. Asmenybės ir talento Genovaitė nestokoja, kaip įrodo šis anekdotiškas 1950 m., t.y. tik jiems atplaukus iš Europos, jos vyras Jurgis ją įrašė į Port Adelaide vykstantį talentų koncertą. Genovaitė sudainavo garsiosios Melbos, dainavimo pedagogės ir kompozitorės Eva Del Aqua, dainą „Kregždutė“ angliškai, ir... laimėjo pirmą prizą!

Būdama Adelaidėje ji platino dainų repertuarą pas pedagogę Antaniną Binkevičiūtę-Gučiuviene ir dainavo komercinėse 5KA radijo programose. Paskui dirbo 10 metų Valstybiniame ABC radiofone. Čia jai teko dažnai interpretuoti Schubert, Schumann ir kitų kompozitorių kamerinius kūrinius ir operų arijas. Genovaitė išnaudojo kiekvieną pasitaikiusią progą padainuoti ir lietuviškų liaudies dainų. Dėka dainų grožio ir puikios interpretacijos, Genovaitė buvo lyg ir neoficiali lietuvių kultūros ambasadorė Adelaidės meno ir muzikos pasaulyje. Radijo transliacijos ją pagarsino ir davė progą įsilieti į platesnę austrų visuomenę.

Koncertai Amerikoje ir Australijoje

1963 metais jos karjeroje įvyko du svarbūs įvykiai: koncertų gastrolės Šiaurės Amerikoje ir pakvietimas dalyvauti Adelaidės Meno festivalyje. Gastrolių Amerikoje iniciatorius buvo Juozas Bačiūnas, PLB pirminkas. Besilankant Pietų Australijoje, jam teko išgirsti Genovaitės koncertą. Pilnai įvertinęs jos dainavimo aukštą lygį, pakvietė Amerikon. Tada, drauge su pianiste-akompanuotoja Dorothy Oldham – didele lietuvių ir asmeniškai drauge – išsirengė kelionėn. Dainininkė akompanuotojas yra koncerto sėkmės svarbus dalininkas. Vyraujant harmonijai tarp abiejų meninkių, bendras įnašas ir abiejų sugebėjimai didina koncerto pasisekimą. Tarp Genovaitės ir Dorothy Oldham vyravo artimas ryšys: abi menininkės buvo apdovanotos gera klausa, muzikalumu ir studij-

koncerto programą V. Kuprevičiaus žavia ir techniškai nelengva „Lakštingalos giesmė“.

Jai bebūnant Amerikoje, gauna pranešimą, kad profesorius T. Bishop, 1964 metų Adelaidės Meno Festivalio direktorius, kviečia ją atlikti lietuvių dainų recitalą festivalio programoje, Pennington Hall salėje. Grįžta Australijon ir intensyviai rengiasi koncertui. O jis pavyksta! Publika išreiškia savo susižavėjimą katutėmis, o muzikos kritikai puikiais recenzijomis. Užsklandai cituojame Australijos meno ir muzikos kritiko recenziją, tilpusia 1964 m. gegužės mėnesį „The Advertiser“ laikraščio šilte. Joje John Horner rašo:

„Vykstant Meno festivaliui Adelaidėje, kai kur galima užtikti tobulo meno perlų ir jais pasigrožėti, sumokant vos keletą šilingų už įėjimą. Vienas iš tokių

perlų ir buvo lietuviškų dainų recitalas, kuri... atliko G. Vasiliauskienė, akompanuojant V. Dorothy Oldham. Netgi ir kalbos barjerai šiame recitalyje buvo nugalėti. Tai buvo atlikta dvejų būdu. Pirmiausia, Leonas Gerulaitis, atlikdamas pranešimo pareigas, išvertė dainų turinį su tokiu patyrimu ir samojum, jog jis inėšė kažką asmenišką, kas prisidėjo prie mūsų susižavėjimo šiuo recitalu. Antra, gyvumas ir įvairumas, kurį duoda tobulas solistės vokalinis dainos eilučių perdavimas, gali būti supastas ir tokio klausytojo, kuris nė žodžio nesupranta kalbos, nežūrint, kokia dainininkės kalba bebūtų.

Be to, reikia pastebėti, kad solistė G. Vasiliauskienė turi tokią veido išraiškos ypatybę, jog jai dainuojant jos veidas švyti ir reikšmingai spinduliuoja...“ (Vertimas: V. Radzevičiaus)

Isolda I. Požėlaitė-Davis

Adelaidės, Australijoje, lietuvių choras „Lituanian“, vadovaujamas Genovaitės Vasiliauskienės.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL LIETUVIŲ VEIKLA

Nauja St. Petersburgo, FL, Lietuvių pensininkų klubo valdyba: rugsėjo 20 dieną sušauktame St. Petersburgo Lietuvių pensininkų klubo susirinkime buvo išrinkta naujos sudėties valdyba: dr. Kazimieras Vaičius – pirmininkas, Antanas Gudonis – vicepirmininkas, Sara Prancūnienė – sekretorė, Albinas Gesius – izdininkas. Direktoriai Adelė Acienė, Edmundas Bazėnas, Olga Bazėnienė ir Emilija Oren-tienė.

Petersburgo Lietuvių pensininkų klubas kviečia Vyto Kernagio Nemirtingą kabaretą „Tarp Girnų“ meninį vienetą, susidedantį iš 11 asmenų, atlikti programą lapkričio 16 ir 17 dienomis Amerikos Lietuvių klubo patalpose St. Petersburgo. Bilietus galima užsakyti pas Petrą Žiuką arba pas Edmundą Bazėną.

Dr. K. Vaičius
pirmininkas

Juno Beach, FL

BENDRI PIETŪS

Pagaliau pasibaigė šių metų karštoji vasara ir, štai, rugsėjo 28 d. Lietuvių Bendruomenės valdyba sukvietė visus apylinkės lietuvius į „Rodney's Cafe“, į bendrus pietus. Atsilankė apie 40 asmenų, buvo svečių iš Pompano Beach ir net

iš Lietuvos. Visi pabendravo, pasidalino vasaros išpūdžiais. Po pietų V. Šalčiūnas visus supažindino su paskutiniiais ekonomiais ir politiniais įvykiais Lietuvoje. Kaip visuomet jo pranešimas buvo idomi ir kruopščiai paruoštas. Antrieji pietūs buvo spalio 26 d. Susirinkę aptarė ateities planus ir nutarė rinktis kas mėnesį bendriems pietums.

POPIETĖ SU AKTORE UNDINE NASVITYTE

Juno Beach viešėjo aktorė iš Lietuvos Undinė Nasvytytė. Ji viešėjo pas Jokubauskus, kurie su Bendruomenės valdyba pakvietė aktorę praleisti popietę su vietos lietuviais. Viešnia mielai sutiko ir, rugsėjo 29 d. gausiam būriui lietuvių susirinkus atliko puikią programą.

Buvo malonu išgirsti taisyklina lietuvių kalba atliktus lietuvių poetų ir rašytojų kūrinus. Savo laikysena scenoje, savo interpretacijos gyvumu ir gilumu aktorė nukėlė visus ten buvusius klausytojus į Lietuvą. Ypatingai jaudinantis momentas buvo, kai aktorė skaitė savo mirusio sūnaus, dailininko ir poeto eilėraščius.

Skaitytuose eilėraščiuose Undinė Nasvytytė atskleidė Lietuvos žmonių liūdesį, rūpesčius ir skausmą.

Pabaigoje davė ir linksmesnių gabalėlių, užbaigdama jau savo improvizacijomis. Dėkojame aktorei Undinei Nasvytytei už puikią popietę ir lauksime sugrįžtant.

D.A.

VISI Į VIENINGĄ IR LIETUVAI GYVYBINĘ TALKĄ!

Skubus Tautos laisvei atgauti reikalas!

JAV prezidentas George Bush š.m. gruodžio 2-3 d. susitiks su Sovietų Sąjungos prezidentu M. Gorbačiovu.

Kreipkimės į JAV prezidentą laiškais, telefonais ar telegramomis. Taip pat prašome visus kreiptis į savo kongresmanus ir senatorius, kad jie Lietuvos laisvės reikalu kontaktų prezidentą. Rašant laiškus, telegramas ar skambinant telefonu, prašy-kime JAV prezidentą iškelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių išlaisvinimo reikalą — atgauti tų tautų atimtą laisvę ir nepriklausomybę.

Prašome visus įsijungti į šią bendrą veiksnių vieningą akciją. Už savo tautą bei jos laisvę esame atsakingi visi!

Pilypas Narutis
Teodoras Bilnstrubas
Igalioji Vyriausiojo Lietuvos
Išlaisvinimo komiteto

Grožvydas Lazauskas, pirm.
Dr. Vytautas Dargis
Amerikos Lietuvių Taryba

1989 m. lapkričio 9 d.

Informacijai kreipkitės:

ALT, 2606 West 63rd St.,
312-778-6900
JAV LB, 2713 W. 71st St.,
312-436-0197
Chicago, IL 60629

Dr. Petras Kisielius
Bronius Nainys
Igalioji PLB valdybos

Dr. Antanas Razma, pirm.
Birutė Jasaitienė
JAV LB Krašto Valdyba

Prezidento adresas:
The President
The White House
Washington, D.C. 20500

Baltųjų Rūmų telefonas:
1-202-456-7639

LAIŠKO PAVYŽDYS

The President
The White House
Washington, DC 20500

Dear Mr. President,

America has always been a great champion of freedom and democracy. In this spirit, Mr. President, when you meet with Mikhail Gorbachev this December 2 and 3, please pressure Mr. Gorbachev to restore full independence and freedom to Lithuania, Latvia, and Estonia and insist that Soviet armed forces be immediately withdrawn from these three occupied nations.

Respectfully yours,

TELEGRAMŲ IR LAIŠKŲ PAVYŽDŽIAI

During your upcoming meetings with Mr. Gorbachev, require that freedom be restored to the Baltic States.

* * *

Insist that Mr. Gorbachev end colonial enslavement and exploitation of Lithuania.

* * *

The eyes and ears of the Baltic peoples are turned to you. Please insist that Mr. Gorbachev restore freedom to Lithuania, Latvia, and Estonia.

* * *

More than one million Americans of Lithuanian descent ask that you insist to Mr. Gorbachev to end the Soviet occupation of the Baltic States.

* * *

Please insist to Mr. Gorbachev that full freedom and independence be restored to Lithuania, Latvia, and Estonia.

* * *

Half a century of Soviet enslavement and genocide is enough. Please insist on freedom and independence for the Baltic States to Mr. Gorbachev.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMAŲ mieste ir priemiestiuose Sąži-
ningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą,
greit ir sąžiningai patarnausiu pir-
kime bei pardavime. Kreiptis tel.
767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Tavern & Bldg. 69 & Maplewood;
large apt. in the rear; 2 car attached
garage. New roof; full basement.

Brick 3-flat with store front 69 &
Washtenaw. Very good buy.
First Rate Real Estate
Tel. 767-2400

FOR RENT

APT. FOR RENT

3 Rms. completely furnished
\$385.00. Tel. 448-7097.

IEŠKO

IEŠKO DARBO

Lietuvė ieško bet kokio darbo. Skam-
binti po 6 val. vakaro, tel. 434-3784
arba 690-0457.

VALOME

KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVAUS
Kreiptis į **Hermis Deckys**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Dide-
lis pasirinkimas įvairiausių kepinių
ir namuose gaminto maisto —
Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos ply-
telės. Karšto vandens tankai, pom-
pos. Išvalome užsikimšusius
vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT REALTORS PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7678

Century 21 KMECIK REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti na-
mus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir
asmeniškai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

Namai atviri apžiūrajimui, sekmadienį, lapkričio 12 d., 1-4 v. p.p.

6751 W. 59 St. — 3 mieg. mūrinis namas
25 metų senumo; gražus, įrengtas rūsys;
2 auto garažas; daug įvairių priedų. Graži
aplinka. Geras parkynas už žemą kainą.
Skambinkite dabar.

3611 W. 61 Pl. — visai naujas 3 mieg. „bi-
level“; 1 1/2 prausyklos; jaukus šeimos
kamb.; puiki virtuvė. „thermal“ langai; 2
auto. garažas; daug priedų. Puikus
parkynas, skubėkite!

11040 S. Drake — 4 mieg. kamb.
„Cape Cod“; didelis 40 pėdų sklypas;
išremontuota virtuvė ir prausykla; iš-
tisas rūsys; gražus garažas; milžiniš-
kas sklypas. Puikus namas St. Chris-
tina parapijoje. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskam-
binkite telefonu. Mūsų pardavėjai
sėkmingai jums patarnaus. Mes jums
galime padėti, nes daugiau stengiamės.
Namo įvertinimui skambinkite skubiai —
dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą Dirbu ir
įžmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.

656-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

V. T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

VENCKAUSKAS, INC. Builders & Remodeling

• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec Rooms
• Additions • Insurance Repairs

Peter (312) 448-0113

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

LIETUVOS 1990 M. DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ ĮVYKS LIEPOS 5-6 D.

Viešbučių vietos jau patvirtintos. Vietų skaičius ribotas.
Viešnagės maršrutai Lietuvoje bus nuo 7, 11 ir 14
dienų.

Norintieji šioje šventėje dalyvauti, galite rezervuoti sau
vietą siųsdami \$250.00 į BALTIC TOURS kelionių
agentūrą.

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617-965-8080
Fax: 617-332-7781

„DAINOS“ TEATRAS

vadovaujamas Vytauto Kernagio
NEMIRTINGAS, NEPAKARTOJAMAS KABARETAS
„TARP GIRNŲ“

Š.m lapkričio 19 d., sekmadienį, 4 v. p.p. koncertuos

Lietuvių Namų salėje
877 E. 185 St.
Cleveland, OH
Tel. 216-531-2131

1990 METŲ KELIONĖ Į ŠOKIŲ IR DAINŲ ŠVENTĖ VILNIUJE IŠ MONTREALIO ARBA NEW YORKO

Nuo liepos 2-15 d. su KLM (Montrealis arba
New Yorkas-Amsterdamas-Maskva-Vilnius-Leningradas) \$2165

• Vienas žmogus gali vežti 140 lb. багаžo.
• Užsirašiusiems 120 dienų prieš išvykimą, \$50 nuolaida ir ne-
mokamas bilietas į vieną šventės koncertą.

Smulkesnei informacijai kreiptis į:

L. Stankevičius, 1053 Cr. Albanet, Duvernay, Laval
Que., Canada H7G 4K7 Tel.: (514)669-8634

TRADICINIS OPEROS KONCERTAS — BALIUS

Jaunimo centro didžiojoje salėje
Š.m. lapkričio 18 d.
 Pradžią: **7 v.v. kokteiliai**
7:30 v.v. programa
Šokiams gros „Žaros“ orkestras
 Rezervacijoms skambinti: **V. Momkul, 925-6193**

Kviečiame visus linksmi praleisti vakarą ir savo dalyvavimu paremti operą.

Programoje: Lietuvių Operos choras
Diriguoja A. Galžiūnienė
Akompanuoja M. Motekaitis

Susitikimo su Chicagos skautija vakarone Jaunimo centre. Iš k.: LSS Vyriausias skautininkas v.s. Gediminas Deveikis, Lietuvos Vyriausias skautininkas s. Rimantas Ulevičius, jo pavaduotojas s. Laimis Daujotas ir Lietuvos Vyriausias skautininkės pavaduotoja s. Monika Girčytė.

Nuotr. J. Tamulaičio

vo pakto dokumentacija yra svarbi istorinė medžiaga ir kad būtų naudinga, jei ji būtų kuo plačiau prieinama. Tą laidą leidžiant niekas nepagalvojo, kad dr. Broniaus Nemicko padarytas milžiniškas tų dokumentų surinkimo ir į lietuvių kalbą išvertimo darbas nebus mūsų visuomenės nė trim doleriais įvertintas. Jokios aukos čia niekas iš tikro neprašo, taigi tie „eiliniai žmogeliai“, kurie specialią laidą gavo, bet kuriems gaila trijų dolerių už ją užsimokėti ar kurie jų neturi, tegul, pasak Gavelių, „nešvaisto pinigų tokiam leidiniui iš kurio čia nebus naudos.“

Tačiau esu tikras, kad daugybė „prastų“ ir „eilinių žmogelių“ yra ne kartą po tris ar daugiau dolerių išleidę ir tam, ko jiems visai nereikia. Save rikiuoju į jų eiles. Taigi, mes visi šiandien pat kiškime į voka po tris dolerius ir siūskime **Lithuanian-American Community, Inc., 2713 West 71st Street, Chicago, IL 60629.** Kol dar už juos kokio kito nereikalingo daikto nenusipirkom. Tikra tiesa, LB krašto valdyba tą specialią Pasaulio lietuvių laidą išleido mūsų neatsiklausus, tačiau vistiek galvodama, kad mums patarnaus. Visiems niekas neįtikis. Tačiau neįgaliu visi esame tokie „prasti“ ir „eiliniai“, kad nesukrapštysime net trijų dolerių?

Arvydas Barzdukas

EKOLOGINĖ KONFERENCIJA

„Drauge“ spalio 28 d. buvo išspausdintas išsamus J.V. Dano straipsnis „PLB ekologinėje konferencijoje Sofijoje“. Straipsnis plačiai apibrėžė Lietuvos ekologinės padėties iškelimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos (ESBK) metu dalinė konferen-

cijoj Sofijoje, Bulgarijoje, spalio 10 - lapkričio 3 d. Straipsnyje suminėtos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pastangos pasiroditi šiai svarbiai konferencijai. Buvo pasirūpinta, kad Kauno ekonomikos instituto studija būtų išversta į anglų kalbą memorandumui. Buvo rastas asmuo dr. Romas Vaštorikas iš Toronto, kuris užsigažavo vykti į Sofiją Lietuvos interesams atstovauti.

Reikėtų paminėti, kad įvairios krašto valdybos taip pat rėmė šios konferencijos pasirošimus. Kai susidarė galimybė ne vien dr. Vaštoku, bet ir

Zigmui Vaišvilai (iš Lietuvos) vykti į konferenciją, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba prisidėjo prie jų kelionių išlaidų. Z. Vaišvilos apsilankymas Šiaurės Amerikoje taip pat JAV LB krašto valdybos remiamas. Asta Banionytė, JAV LB krašto valdybos Visuomeninių reikalų vedėja, užtikrino, kad JAV-bių delegatai į Sofiją (iš State Department ir Helsinki Commission) turėjo Lietuvos ekologinės padėties memorandumų kopijas. Ji taip pat užsigažavo JAV-bių delegatus, kad jie susitiktų su dr. Vaštoku ir Z. Vaišvila ir jie tai

padarė.

Pasirošimas Sofijos konferencijai vyko ne vien Pasaulio Lietuvių Bendruomenės būstinėje, bet, žinoma, ir Lietuvoje.

Pasirošimas ir lietuvių atstovų vykimas ir priėjimas prie delegatų įvyko įvairių veiksmų dėka.

Ramunė Kubiliūtė

Už tragiškai žuvusios

A.†A. VIDOS SIDRYTĖS

vėlė šv. Mišios bus atšaujamos lapkričio 19 d. 3 val. p.p.
 Šv. Andriejaus koplyčioje, Lemonte.
 Kviečiame draugus ir pažįstamus.

A.†A.

Dr. Konstancija Štuopienė KONKULEVIČIŪTĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
 Mirė 1989 m. lapkričio 9 d. 8:07 val. ryto, sulaukusi 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Berciūnų kaime. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukštė Regina Kazlauskienė, žentas Vitas, sūnus Jurgis Štuopis, marti Roma, šeši anūkai: dr. Vytautas Kazlauskas su žmona Ann, Angelė Klarin su vyru Chris, Marija Stonikienė su vyru Povilu, Vita Muklewicz su vyru David, Tomas Štuopis su žmona Rita ir Povilas Štuopis; proanukė Kirsten Kazlauskaitė bei kiti gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. Jurgio Štuopio.
 Priklausė Lietuvių Fondui, Gyd. Korp! Gaja, Lietuvos Dukterų draugijai ir Panevėžiečių klubui.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, lapkričio 11 d. ir sekmdienį, lapkričio 12 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 13 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukštė, sūnus, anūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel 476-2345.

Prieš dešimt metų

ONA SAULAITIENĖ

išėjo Namu. Šią vasarą ją pasekė

ANTANAS SAULAITIS.

Jiems atminti šv. Mišios aukosimos
 Tėvų Jėzuitų koplyčioje trečiadienį,
 lapkričio 15 d., 8.30 v.r.
 Ir Ten, ir čia kartu budime.

Antanas, Algis ir Marytė

A.†A.

Dr. KOSTEI KONKULEVIČIŪTEI ŠTUOPIENEI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame jos šeimą ir kartu liūdime.

*Panevėžio gimnazijos draugai:
 Dumbrienė, Baleišienė
 ir Pabedinskas.*

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalbėsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, jamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDIS SIŪLO IŠEIVIJOS LIETUVIAMS NAUJĄ LAIKRAŠTĮ:

„Respublikos“ laikraščio prenumeratą 1990 metams užsieniui priimama jau dabar. Laikraščiai bus siunčiami oro paštu. Visiems, kas nori 1990 metais gauti 300 „Respublikos“ laikraščio numerių, reikia užpildyti pateikiamą anketą, iškirpti ją ir išsiųsti nurodytu adresu.

Siunčiu „Respublikos“ laikraščio prenumeratos 1990 metų mokestį \$85.00 JAV dolerius taip pat siunčiu auką \$_____ JAV dolerius

Pavardė, vardas _____

Adresas _____

Čekius rašyti: **SąjūdžioInfo**. Siųsti: **7159 S. Whipple, Chicago, IL 60629, U.S.A.**

Be to, pranešama, kad „Respublika“ priima visas tautiečių, gyvenančių užsienyje, reklamas ir skelbimus. Jos superkamos ir perduodamos per „SąjūdžioInfo“. Visas „Respublikos“ platinimo užsienyje ir reklamų bei skelbimų klausimais reikia kreiptis į „Respublikos“ atstovę Čikagoje Ritą Dapkutę („SąjūdžioInfo“).

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje kviečia visu Chicago lietuvių organizacijų bendrą pasitarimą ryšium su artėjančiais Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir Lietuvos 50-ties metų okupacijos sukaktių paminėjimais. Pasitarimas įvyks lapkričio 15 d., trečiadienį, 7 val. vakare, Jaunimo centre. Prašome organizacijas atsiųsti savo atstovus.

x Dr. A. Razma, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, šį savaitgalį išvyko į Los Angeles, Cal. Ten dalyvaus ir padarys pranešimą Los Angeles LB apylinkės metiniame susirinkime.

x Ingrida Marčiulionienė atvyksta iš San Francisco ir dalyvaus „Grandies“ rengiamoje Lietuvos parodinių rūbų parodoje. Ingridos vyras Šarūnas Marčiulionis, buvęs Vilniaus krepšinio komandos „Statybos“ žvaigždė, šiuo metu žaidžia Amerikos profesionalų komandoje „Golden State Warriors“. Lietuvoje sukurtų parodinių rūbų paroda bus gruodžio 10 d., sekmadienį, Jaunimo centre.

x Birutė Saldukienė „Lietuvos tradicijos ir gamtos turtai amžių bėgyje“ parodos atidarymas įvyks per Mokslo ir kūrybos simpoziumą Jaunimo centro apatinėje salėje.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo POKYLIŠ įvyks š.m. lapkričio mėn. 25 d., šeštadienį, 7 v.v. Lexington House, 7717 W. 95th St., Hickory Hills, IL. Bilietai užsakomi po 6 v.v. pas: Nijolę Maskaliūnienę 361-5128, arba Aldoną Vaitienę 831-2813.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: Aldoną Kaminskiene, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6765.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visu rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Norintiems padėti savo giminėms Lietuvoje pinigais, duodame aukštą keitimo santykį. Pinigai pervedami 10 dienų bėgyje. Priimami užsakymai iš visur. Tai bus didelė parama jūsų giminėms. Kreiptis: tel. 312-737-4123.

x KASOS Chicago skyriai neveiks šeštadienį, lapkričio 11 d. ir pirmadienį, lapkričio 13 d.

x Visi kviečiami dalyvauti Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos 75-ųjų metų jubiliejuje, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 12 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Prasidės su šv. Mišiomis 10:30 v.r., paskui pietūs ir meninė programa 1:30 v.p.p. parapijos salėje. Auka \$12.00. Del rezervacijų skambinti: Vidai Sakevičiūtei 925-3168 arba Emilie Prose 460-3849.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Iškainojimas - veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x A.a. dr. Henrikas Lukaševičius palaidotas St. Petersburg, Fla., lapkričio 9 d. buvo gimęs 1912 m. sausio 1 d. Vilniuje padarė daktarą ir dėstė teisę. Iš Vokietijos buvo nuvykęs į Argentiną, kur jo giminė K. Grauzinis buvo Lietuvos pasiuntinys. Atvykęs į Ameriką dirbo Brooklyne, kol išėjo į pensiją. Parašė „Likimo žaismas“ apie Argentinai lietuvius ir vėliau autobiografiją „Vienas mažas gyvenimas“. Nuliūdime liko žmona.

x Marijos aukšt. mokyklos mokytojai buvo nominuoti žymeniui kaip pasižymėję mokytojai. Chicago universiteto studentės, kurios mokėsi Marijos mokykloje, šį rudenį pradėjusios studijuoti universitete, savo mokytojus pasiūlė.

x Irenos Majauskaitės su Bryan Bagdady sutuoktuvės vyksta šį šeštadienį lapkričio 11 d., 3 val. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Vestuvinės vaišės bus 6 val. vak. Martiniuke salėje Oakbrook, Ill.

x Elta, Information Bulletin, Nr. 11, išėjo iš spaudos. Tai anglų kalba informacija apie Lietuvą ir įvykius Lietuvoje. Šiame numeryje daugiausia rašoma apie apsisprendimą ir trokštamą nepriklausomybę. Leidžiama Tautos fondo lėšomis.

x Aldonos ir Ramojaus Vaičių kolekcijos paroda bus pristatyta Dailės šventės metu Lemonte.

x Gydytojai ir jų svečiai, norintieji vykti į gydytojų suvažiavimą Dainų šventės metu, kuri įvyks 1990 m. liepos 5-8 d. Lietuvoje, kreipkitės į American Travel Service Bureau ne vėliau gruodžio 15 d. šiuo adresu: 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.

x Jei jūsų giminės Lietuvoje negali gauti bilieto, galite užmokėti per mūsų įstaigą. Kainos lapkričio ir gruodžio mėnesiams: j abi puses Maskva-New Yorkas \$850.00 ir Maskva-Chicago \$975.00 plus taksi. Kreipkitės: Travel Advisers Inc., 312-524-2244, Birutė Zalatorienė.

x Kompiuteriai į Lietuvą - mūsų specialybė. Parduodame ir persiunčiame kompiuterius į Lietuvą. Kompiuteriai pritaikinti Lietuvos elektrai. Persiuntimas apdraustas. Informacijai skambinti vakarais: 312-386-1823, Ugis Sprudžs, 411 N. Maple, Oak Park, IL 60302.

x Ligos draudimas atvyku siems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x PATRIA dovaninių ir elektronikos prekių parduotuvėje dabar galite gauti Lietuvoje pageidaujama elektroninių prekių sumažintomis kainomis. Pz. M7 arba Hitachi kamkorderiai tik 999 dol. Siunčiame prekes į Lietuvą kargo - oro linija. Dovanos greitai ir saugiai pasiekės jūsų gimines. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 778-2100. Atidaryta kasdien: 10 v.r. - 5:30 v.p.p. Sav. A. ir F. Šlutai.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Albinas Smolinskas, Lietuvių Operos izdininkas, tvarko metinio baliaus progą vedamą laimėjimų vaju. Į jo namus sugrįžta laimėjimų šaknelės. Ne vieną parašo ir malonų tolimesnei operos veiklai paskatinti laiški, o kartu pridėda ir asmeninę auką. Lietuvių Opera yra be galo dėkinga savo mieliems operinės muzikos bičiuliams, nes be jų moralinės bei materialinės paramos operos kolektyvo darbas nebūtų įmanomas.

x Kun. dr. Algirdas Jurėnas iš Harrison, Maine, atvyksta į Chicago dalyvauti Mokslo ir kūrybos simpoziume. Ta proga jis sakys pamokslą sekmadienį, lapkričio 26 d., 10:30 val. ryto „Tėviškes“ evangelikų liuteronų parapijos bažnyčioje. Kun. A. Jurėnas, Harvardo universiteto teologijos doktorantas, 1962 m. yra išleides Naujojo Testamento ir psalmių vertimą, dabar spaudai baigia paruošti savo Senojo Testamento vertimą. Jis bus vienas iš prelegentų Mokslo ir kūrybos simpoziumo bibliinių studijų sekcijoje.

x LB Brithton Parko apylinkės valdyba, Chicago, Ill., atsiuntė tokį laiški: „LB apylinkės valdyba skiria „Draugui“ 100 dol. auką paremti lietuviškos spaudos darbą. Lai „Draugas“ klesti visu mūsų tautiečių tarpe“. Pasirašė Salomeja Daulienė ir kasininkas Vytautas Di-jokas. Nuširdus aciū už realią paramą dienraščiui.

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. V17-7747.

x American Travel Service Bureau praneša, kad dabar galima nupirkti automobilį giminėms Lietuvoje. Kaina: „Lada“ nuo 5,245 dol., o „Samar“ nuo 6,245 dol. Automobiliai pristatomi per 30-60 dienų iš Suomijos. Taip pat galima užsakyti „Volgą“ ir „Žigulius“ bei kitas prekes tiesiai per dolerinę parduotuvę Vilniuje. Informacijai kreiptis: ATSB, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.

x Dėmesio video aparatų savininkai! Galbūt esate pastebėję, kad užsieninių vaizduojusių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizduojus tes panaudoti, reikia jas „išversti“ - pritaikyti. Už labai prieinamą kainą IHF Productions pritaikys jūsų vaizduojusių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital“ aparatus. Kainoraštį galite gauti atsilankydami arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami 312-927-9091. Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų. IHF Productions patenkins visus jūsų video poreikius. Sav. Petras Bernotas. IHF PRODUCTIONS, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609.

x „Sutartinės“ - Chicagoje dar negirdėto Toronto mergaičių kvarteto koncertas ruošiamas šeštadienį, lapkričio 18 d., 7:30 val. vak. Lietuvių centre, Lemonte. Bilietai - 8 dol. asmeniui, gaunami prie įėjimo. Visi kviečiami.

x Vytauto Didžiojo Universitetas žinios ir diskusijos vakarone, penktadienį, lapkričio 17 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje.

Lietuvių respublikonų suvažiavime spalio 27-29 dienomis vykusiame Washington, dalis dalyvių. Iš kairės sėdi: Anatolijus Milūnas, Dalia Bobelienė, Kazimieras Oksas, Jonas Urbonas; stovi: Vytautas Vidugiris, D. Remienė, dr. M. Pakštys, Audronė Pakštienė ir E. Ziuris. Nuotr. J. Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

- Spalio 28 d. buvo pirmieji lietuvių pabendravimo pietūs, surengti Palm Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkės. Buvo pasidžiaugta, kad atvyko apie 40 žmonių. Apie ekonomines ir politines problemas Lietuvoje pranešimą padarė V. Šalčiūnas.

- Sofija Jurkūnienė visada nuosirdžiai talkina Putnamo seselių rėmėjai valdybai įvairiuose metiniuose renginiuose. Jos pavardė buvo praleista 28 madų parodos aprašyme „Moterų gyvenimo“ spalio 28 d. laidoje.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo renginiai jau greitai prasidės. Lapkričio 17 d., penktadienį, 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje atidaroma meno paroda. Lapkričio 18 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Lietuvių centre Lemonte atidaroma meno paroda.

x Patikslinimas: Drauge Nr. 212, spalio 31 d. aprašyme „Tautos Fondo renginys“ praleistos J. Linkuvienės ir A. Pleškio pavardės.

x Knights of Lithuania Council 112 parėmė „Draugui“ 100 dol. auką. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Atliekame dažymo ir lengvus namų pataisymo darbus. Patarnaujame sąžiningai. Nemokamam įkainavimui skambinkite Barčiui po 6 v.v., tel. 257-8568.

x Labai aciū! Chicago's sen draugų ateitininkų skyriaus valdyba nuosirdžiai dėkoja Juzei Ivašauskienei, Juozui Končiui, Adelei Lietuvininkienei, Albinui Mickui, Onai Norvilienei, Sofijai Plenienei, Kazijui Razmai, Alinai Vadeišienei ir Viktorijai Valavičienei už tikrai nuosirdžią talką „Ateities“ žurnalo vakare.

x „Sutartinės“ - Chicagoje dar negirdėto Toronto mergaičių kvarteto koncertas ruošiamas šeštadienį, lapkričio 18 d., 7:30 val. vak. Lietuvių centre, Lemonte. Bilietai - 8 dol. asmeniui, gaunami prie įėjimo. Visi kviečiami.

x Vytauto Didžiojo Universitetas žinios ir diskusijos vakarone, penktadienį, lapkričio 17 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje.

lapkričio 8 d. ir bus trečiadieniai 3 val. p.p. St. Paul of the Cross koplyčioje. Repeticijose bus ruošiamasi ir Dainų šventei, kuri bus ateinančiais metais Chicagoje.

- Pompano Beach, Fla., mirė a.a. Jonas Kulikauskas, kuris iš Detroito atsikėlęs čia išgyveno apie 10 metų. Nuliūdime liko žmona Vanda, dukterys Nijolė Žutautienė ir Vida Mikalonienė su šeimomis. Palaidoti nuvežtas į Detroitą.

- Miami, Fla., Lietuvių klubo narių visuotinis susi-

x Hot Springs LB apylinkės valdyba, Ark., per izd. N. Sabaliūną atsiuntė 25 dol. čekį su tokiu priedašu: „Nors ir pavėluotai, tačiau sukakties proga linkime Jums sėkmės ir nepavargti spaudos darbe“. Nuosirdus aciū už auką ir linkėjimus.

x Vilijus A. Juška, Winter Haven, Fla., anksčiau gyvenęs Chicagoje ir buvęs aktyvus lietuvių operos ir kitų organizacijų darbuotojas, už gerą „Draugo“ informaciją atsiuntė 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x Bulotų šeima, Detroit, Mich., per mūsų bendradarbį A. Mich. atsiuntė „Draugui“ 20 dol. auką. Nuosirdus aciū.

x Jadvyga Kregždienė, Woodhaven, N.Y., „Draugo“ paramai atsiuntė 20 dol. auką kaip įnašą dienraščiui leidimui paremti. Labai dėkojame.

x Kaune, Žaliakalnyje, nebrangiai parduodamas 2 kambarių kooperatinis (condominium) butas. Visur parketo grindys, virtuvė ir koridorius medinių lentelių, įstiklintas balkonas ir kt. importiniai įrenginiai. Už labai prieinamą kainą galite nupirkti savo artimiesiems šį butą net su naujais baldais, šviestuvais ar be jų. Informacijai skambinti: tel. (708)362-3261 po 5 v.v.

x Įamžinkite savo gyvenimo prasmingas akimirkas! Felicija Banytė prityrusi fotografė, profesionalė. Vestuvinės fotografijos, portretai ir kt. Tel. 312-325-0408.

x M. Noreikienė praneša savo klientams, kad lapkričio 20 ir 22 d. siuntinių priėmimo įstaiga bus uždaryta. Pradedame dirbti lapkričio 27 d., kaip įprasta, pirmad. ir trečd. nuo 10 v.r. - 4 v. p.p. Adresas: 2543 W. 71 St., tel. 857-7281. Skambinti vakarais.

rinkimas buvo spalio 10 d. Atidare pirm. E. Jonušienė. Diskusijoms vadovavo direktorių pirm. A. Šimkus. Klubas negali būti parduotas ar kitur perkeltas. Kitame susirinkime bus pasiūlyti kandidatai į valdybą 1990 metams. Gruodžio 12 d. visuotiniame susirinkime bus balsuojama.

KANADA

- Knyga apie „Aušros“ gimnaziją pradėta spausdinti ir po vasaros atostogų darbas tęsiamas. Dalis knygos jau surinkta ir paruošta spausdinimui. Piniginis vajuus vyksta pakenciamai, tik su ilgiau trunkančių knygos paruošimu kyla spausdinimo kaina. Tikimasi darbą baigti ir pradėti knygą išsiuntinėti prenumeratoriams 1990 metų pradžioje.

- A.a. Juozas Bartkus po ilgos ligos rugsejo 19 d. Winnipeg, Man., mirė, sulaukęs 84 m. amžiaus. Kanadoje gyveno nuo 1929 m. Pirmiausia atvyko į Winnipegą ir 1936 m. čia sukūrė šeimą. 1940 m. buvo persikėlęs į Montrealį, kur tarnavo geležinkelį iki 1978 m. Paskui vėl grįžo į Winnipegą, kur buvo

x Dalia ir Kęstutis Jaciai, Villa Park, Ill, Bronė Čizikas, Chicago, Ill., Kazys Ulevičius, Crystal Lake, Ill., lietuviško žodžio rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsdami prenumeratai atsiuntė po visą šimtinę. Labai dėkojame.

x Dr. V. Dubinskas, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, nuosirdus rėmėjas lietuviškos spaudos ir veiklos, pratęsdamas prenumerata, atsiuntė visą šimtinę. Nuosirdus aciū.

x Kazimieras Pocius, Beverly Shores, Ind., „Draugo“ garbės prenumeratorius, nuosirdus rėmėjas įvairiomis progomis, su prenumeratos pratęsimu mokesčiu atsiuntė visą šimtinę. Nuosirdus aciū.

x St. Vaškys, St. Petersburg Beach, Fla., B. Paulionis, Cleveland, Ohio, Jonas Kareckas, Hamilton, Kanada, Pranas Baltakis, Silver Spring, Md., J. Petruskas, Toronto, Kanada, „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumerata, kiekvienas atsiuntė po visą šimtinę. Labai dėkojame.

x V. Naruševičius, West Lorne, Ont., Kanada, pratęsdamas „Draugo“ prenumerata, pridėjo ir 50 dol. auką. V. Naruševičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

Šv. Kazimiero parapijos narys. Laidotuvių apeigas atliko prel. Justinas Bertasius. Palaidotas Visų Šventųjų kapinėse. Nuliūdime liko žmona Irena Winnipege, sesuo Valerija Mažilienė Londone, Ont., ir daug giminių Kanadoje ir Lietuvoje.

- Montrealyje aklamacijos būdu išrinkti į Lietuvių Bendruomenės tarybą šie asmenys: Janina Adomonienė, Jonas Adomonis, dr. Milda Danytė, Vytautas Groodis, Juozas Lukoševičius, Birutė Nujienė, Vincas Piečaitis, Rūta Rudinskienė, Juozas Šiaučiuolis ir kun. Stasys Šileika.

- A. a. Ema Milašienė rugsejo 26 d. buvo palaidota Anapilio Šv. Jono kapinėse. Mėšai jau gyveno seneliu namuose St. Catharines, Ont. Vyras negalėjo laidotovėse dalyvauti dėl sveikatos. Dalyvavo daug katalikų ir evangelikų, nes velionė buvo visiems labai gera.

- Lietuvių Bendruomenės Londono apylinkės metinis susirinkimas bus lapkričio 12 d., šeštadienį, Šiluvos Marijos parapijos salėje. Bus LB tarybos pranešimai ir naujos valdybos rinkimai.

- Ona ir Pranas Meškauskai, kurie buvo karo atskirti ir tik prieš dešimt metų pavyko atsikviesti Oną, atšventė St. Catharines, Ont., savo vedybų 50 metų sukaktį. Iš Anglijos atvyko sukaktuvinėms brolis, dukters sūnus iš Lietuvos. Stasys Janušonis, parapijos komiteto pirmininkas, pasakė kalbą ir priminė, kad Pranas Meškauskas buvo to komiteto narys nuo jo įsteigimo. Stasė Zubrickienė paskelbė eilėraščių. Visi sugiedojo Ilgiausių metų. Kun. K. Butkus, parapijos klebonas, palaimino iš naujo vedybų ryšį.

Izolda Požalaitė-Davis, Australijos veikeja, žurnaliste ir mokytoja. Nuotr. A. M. Balasaitienės

Advokatas GINTARAS ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. - 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 460-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. - 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvinkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. 778-0800 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS NAKAS 505 Pleasant St., Ste. 202-C St. Joseph, MI 49085 Tel. 616-983-4130 Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michijano lietuvius

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ordan Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. 325-3157 Valandos pagal susitarimą